

PRAZNIK OBČINE LITIJA



● NADALJEVALI BOMO Z AKCIJO

Izgradnja objektov družbenega standarda

Še slabega pol leta nas loči od zaključka zbiranja sredstev za izgradnjo objektov družbenega standarda, to je za program, za kakršnega smo se odločili ob uvedbi 3. občinskega samoprispeljka v novembru leta 1979. Naša skupna akcija v pripravi na uvedbo 3. občinskega samoprispeljka nam je tako kot v vseh prejšnjih podobnih odločitvah navrgla množico potreb, ki smo jih zapisali v program, pričemer smo vire zbiranja sredstev v precejšnjem delu prenesli celo v naslednje srednjeročno obdobje.

V obdobju, ko že uresničujemo referendumsko sprejete odločitve, so nastopile v svetu velike družbene spremembe. Krizno obdobje je zajelo ves svet, tako tudi našo deželo. Nastale spremembe v družbenoekonomskih odnosih so tudi v naši občini terjale zmanjševanje vseh oblik porabe, med drugim še zlasti skupne porabe, s čimer je izpadel pomemben vir prihodkov (preko 70%) v načrtovani strukturi. Pomembno je opozoriti tudi na intervencijski zakon o zaščiti kmetijskih površin, ki je izšel prav v tem času kot tudi na spremenjene pogoje kreditne politike, saj so krediti za tovrstne objekte povsem presahnil, pač pa so morali investitorji iz sredstev samoprispeljk zagotoviti pred pričetkom investicije najmanj 60% lasten delež ter končno predložiti projekt še ustreznim komisijam za presojo investicij na regionalni ali republiški ravni. Vsi ti ukrepi ekonomske politike imajo skupen cilj — linearno zaustavitev investicij, pa čeprav so bile v naših primerih več kot potrebne. Svoje pa je naredila tudi inflacija, ki je bila prav v tem obdobju v največjem razmahu.

Kljub temu nismo klonili, s politično akcijo OK SZDL in OSS smo se dogovorili za nujno reprogramiranje — prenos nalog v naslednje obdobje, pričemer smo se zavedali, da vse tisto, kar je bilo potrebno že večeraj in danes našemu delovnemu človeku — občanu, bo še toliko bolj potrebno jutri. Še bolj zavzeto smo se lotevali vseh nalog. Uspehi nam kljub težavam niso izostali:

- sfinancirali smo vse programe krajevnih skupnosti, ki so bile v referendumskem programu,
- sanirali streho in učne prostore v podstrešju na osnovni šoli Šmartno,
- zgradili otroški vrtec v Jevnici in s tem podali temelje za otvoritev obrata Pletenine,
- zgradili otroški vrtec v Gabrovi,
- prizde k otroškemu vrtcu v Šmartnem,
- sofinancirali izgradnjo prosvetno-kulturne dvorane na Vačah,
- pričela pa so se tudi že dela za dokončanje ambulante na Dolah ter izgradnje I. faze osnovne šole Litija — prizidek z najnujnejšimi rekonstrukcijami sanitarij v starem delu šole na Rozmanovem trgu, s kotlovnico, ki bo pokrivala potrebe šole in vzgojnovarstvene organizacije v dosežnem obsegu kot tudi po dograditvi II. faze. Kot prioriteta nam torej ostajajo še naloge, da dokončamo izgradnjo druge faze šole na Rozmanovem trgu, kar pomeni zgraditev večnamenske telovadnice, ki se kot rdeča nit vleče že iz prvega občinskega samoprispeljka, kuhinje z večnamenskim prostorom, zunanji igrišče, preuredimo prostore v starem delu šole, prostore glasbene šole, zgradimo večnamensko zaklonišče za potrebe vrtca in šole, prizidek vsaj 2 oddelkov vzgojnovarstvene organizacije, osnovno šolo na Dolah v skrečni varianti. Zavzeti bi se morali za sofinanciranje programov KS, kjer ne bo zgrajenih objektov iz zaostalega programa in bi jim le-ta namenile prioriteto, za izboljšanje komunalnega standarda oziroma zadovoljevanju drugih potreb, za katere se bodo odločili krajan, kot povsem nova pa se pojavlja pobuda za soudeležbo za zgraditev pekarnice, s čimer bi zagotovili občanom dolgoročno oskrbo s kruhom in postavili temelje nadaljnjemu razvoju te dejavnosti v občini.

To je le nekaj razmišljanj o tem, kaj bo izostalo iz 3. občinskega samoprispeljka in s tem, kar je najnujnejše, za kar moramo sami zagotoviti sredstva, če hočemo polno uresničiti geslo, pod katerim smo se zavzemali doslej in ki se glasi: »Ustvarjamo za svojo srečo«. Še vedno ostaja odprto vprašanje izgradnje kinogledališke dvorane s knjižnico, ki jo začasno nadomeščamo s preureditvijo dvorane na Stavbah, ter plavalnega bazena, katerega izgradnja je bila tudi sicer pomaknjena že v leto 1988.

In končno, menim, da v nas kljub težavam, s katerimi se dnevno soočamo, ne sme biti dileme, ali prispevati del lastnih sredstev za izgradnjo tistega, kar bi že danes nujno potrebovali, za našo mlado generacijo, saj je od tega, kako jo bomo usposobili za življenje in delo, odvisen naš jutrišnji dan.

Branko Pintar

PREJELI SO PRIZNANJA — Ob občinskem prazniku — svečana akademija je bila v soboto, 22. decembra 1984 v dvorani na Stavbah, v kulturnem programu pa so sodelovali združeni pevski zbori OŠ »Dušan Kveder—Tomaž« Litija, OŠ »Franc Rozman — Stane« Šmartno pri Litiji in instrumentalisti GŠ Litija — so občinska priznanja za leto 1984 prejeli: Jože Grošelj, ravnatelj OŠ »Dušan Kveder—Tomaž« Litija, za delo s področja družbenih dejavnosti, — OO ZZB NOV Litija za delo s področja razvoja družbenopolitičnega sistema in samoupravnih odnosov ter Gasilsko društvo Šmartno za delo s področja ljudske obrambe in družbene samoozaščite. Listine o priznanju pa so podelili DO Pletenina Ljubljana za ureditev obrata v Jevnici, Teobaldu Belcu, direktorju geodetskega zavoda SRS in Marjanu Božiču, direktorju Projekta Ljubljana, za delo pri projektih Vače 81.



Jožetu Grošlju, dobitniku občinskega priznanja za leto 1984, pripenja mladinka rdeč nagelčček (Foto: Zofka)

Skupščina občine Litija je na seji vseh zborov dne 26. 12. 1984 sprejela

RESOLUCIJO o izvajanju družbenega plana občine Litija za obdobje 1981—1985 v letu 1985

OSNOVNI CILJI DRUŽBENOEKONOMSKEGA RAZVOJA V LETU 1985

Skladno z resolucijo o politiki uresničevanja usmeritev družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981—1985 v letu 1985 bodo tudi v občini Litija v letu 1985 osnovni cilji družbenega in gospodarskega razvoja naslednji:

1. povečati izvoz blaga in storitev predvsem na konvertibilno področje in doseči pokritje uvoza z izvozom,
2. zagotoviti nemoten potek materialne proizvodnje s ciljem povečanja obsega industrijske proizvodnje in storitev, kar bomo dosegli z višjo produktivnostjo dela, povečano aktivnostjo na področju oskrbovanja proizvodnje z reprodukcijskim materialom, z boljšim izkoriščanjem delovnega časa, varčevanjem in zagotovitvijo odgovornosti za izvajanje dogovorjenih nalog in gospodarjenja z družbenimi sredstvi,
3. pospešeno uvajanje sodobnih tehnologij v proizvodne in upravljalne procese in to ob večjem uveljavljanju domačega znanja in ustvarjalnosti ter večanju in krepitvi družbene inovacijske sposobnosti,
4. krepiti akumulativno in reproduktivno sposobnost družbenega dela in usmerjanja reprodukcijskih sredstev v ekonomsko opravičene in družbeno dogovorjene projekte,
5. vse oblike porabe prilagajati razpoložljivemu dohodku, pričemer bomo kljub omejenim materialnim možnostim vlagali več zlasti v tiste raziskovalne programe, ki bodo neposredno pripomogli k prestrukturiranju gospodarstva,
6. s produktivnim zaposlovanjem, spodbudnejšo delitvijo osebnih dohodkov, z večjo proizvodnjo in oblikovanjem rezerv bodo ustvarjeni pogoji kot tudi možnosti za postopno rast življenjske ravni delavcev, delovnih ljudi in občanov,
7. povečati kmetijsko proizvodnjo z intenzivnejšim izkoriščanjem naravnih možnosti ter z aktiviranjem zaključnih investicij na tem področju,
8. zagotoviti nemoteno oskrbo občanov z osnovnimi življenjskimi potrebščinami,
9. pripraviti in sprejeti srednjeročne in dolgoročne plane na vseh ravneh samoupravne in družbene organiziranosti,
10. izpopolnjevati pripravljenost za splošni ljudski odpor in družbeno samoozaščito.

Materialni okvir razvoja v letu 1985

Na rast vseh ekonomskih kategorij bo tudi v letu 1985 vplivalo predvsem izvajanje nalog na področju ekonomskih odnosov s tujino.

Za zagotavljanje najnujnejšega uvoza za potrebe organizacij združenega dela v občini si bomo prizadevali, da se bo v izvoz vključevala organizacija združenega dela, ki ima za to možnosti¹.

S tem bi bila zagotovljena nemotena oskrbljenost gospodarstva z najnujnejšimi uvoznimi reprovromateriali, kar je pogoj za doseg načrtovanega fizičnega obsega proizvodnje, družbenega proizvoda in dohodka.

Na podlagi ocene realizacije planiranih nalog v letu 1984 in ob maksimalnem angažiranju vseh dejavnosti predvidevamo, da lahko dosežemo v letu 1985 naslednje materialne okvire razvoja:

- 3% realna rast družbenega proizvoda, v industriji se bo družbeni proizvod povečal s približno enakim odstotkom kot fizični obseg proizvodnje, to je 3%, v kmetijstvu po stopnji 4% in gradbeništvu po stopnji 2,7% medtem ko bise družbeni proizvod v drugih dejavnostih² povečal za okoli 3%,
- 3,0% realna rast dohodka,
- 1,2% rast zaposlenosti³, medtem ko se bo delovna storilnost povečala za 1,5%,
- 14 odstotna rast izvoza blaga in storitev⁴, pretežni delež izvoza bo na konvertibilno področje, uvoz bo realno naraščal sorazmerno z doseganjem boljših izvoznih rezultatov, tako z neposrednim in posrednim izvozom,
- delež investicij v osnovna sredstva gospodarstva bo v skladu z rastjo družbenega proizvoda, delež investicij v družbenem proizvodu pa mora predstavljati najmanj 10%⁵,
- sredstva za osebno in splošno porabo bomo usklajevali tako, da bi njihova nominalna rast zaostajala za 10% za nominalno rastjo dohodka, medtem ko bi sredstva za skupno porabo zaostajala najmanj za 5% za nominalno rastjo dohodka, v tem obsegu sredstev se zagotavljajo tudi sredstva za ustvarjanje materialnih pogojev za delo in razvoj družbenih dejavnosti in nove naloge po predhodni družbeni verifikaciji.

V okviru sredstev skupne porabe bo večji poudarek namenjen izobraževanju, otroškemu varstvu in zdravstvu.

Rast proizvodnje, zaposlovanja in povečanja sredstev za osebno dohodek v posameznih dejavnostih in organizacijah združenega dela bo odvisna od uspešnosti in učinkovitosti pri gospodarjenju, zlasti pa od obsega in povečanja izvoza, kar bo osnova za nemoteno oskrbo z reprovromaterialom iz uvoza⁶.

(Dalje na 2. strani)

Proslavili dan oboroženih sil

December je mesec proslavljanj in številnih prireditvev, mesec spominov na preteklost in obujanja revolucionarnih tradicij. Takrat praznuje prvi svoj praznik naša občina v spomin na prvi spopad II. štajerskega bataljona z Nemci na Tisju. Svoj dan pa imajo takrat tudi pripadniki oboroženih sil. 22. december je njihov in naš dan, saj se je na ta dan pred 43 leti v majhni vasi Rudo v Bosni sredi najhujše vojne vihrerodila naša armada. V spomin na dogodke iz naše revolucionarne preteklosti so se tudi v naši občini decembra lani vrstile številne prireditve.

Tako je 8. in 9. decembra v organizaciji OŠTO Litija in Strelske družine Šmartno—Litija potekal tradicionalni 7. strelski turnir z zračno puško serijske izdelave za prehodni pokal OO ZRVS Litija.

19. decembra sta Radioklub Litija in OŠTO Litija izvedla VI. občinsko tekmovanje radiotelegrafistov, ki je bilo tokrat odprto, saj so na njem sodelovale tudi ekipe iz drugih občin. Tekmovanje je potekalo ekipno, svoje znanje pa so pokazali tudi posamezniki. Potek tekmovanja je vodila komisija iz Radiokluba Sevnica. Izmed ekip enot TO naše občine in ostalih občin ljubljanske pokrajine, Radiokluba Litija in Občinskega centra zvez Litija je bila najboljša ekipa OŠTO Vrhnika I, ki je osvojila prvo mesto, drugo mesto pa sta si delili ekipi Radiokluba Litija in OŠTO Domžale. Med posamezniki je bil najboljši Slavko Celarc iz OŠTO Vrhnika, drugo mesto je osvojil Vinko Višnikar iz Radiokluba Litija tretje pa Simon Mermal iz OŠTO Domžale.

Ena izmed najbolj množičnih prireditvev pa je bil vsekakor XII. tradicionalni orientacijski pohod na Tisje — Pohod po poteh II. štajerskega bataljona, ki sta ga organizirala OŠTO Litija in OO ZRVS Litija.

V soboto, 15. decembra, se je pred spomenikom NOB v Litiji zbrala kar precejšnja množica tekmovalcev, ki so tekmovali v ekipah štabov in enot TO občine Trebnje, Grosuplje, Črnomelj in Litija, v ekipi pokojninskega štaba TO Ljubljana, v ekipah KO ZRVS Gabrovka in Postaje milice Litija ter v ekipah OK ZSMS Litija in osnovnih organizacij ZSMS litijske občine. Po zboru vseh udeležencev pohoda in pozdravnem govoru predsednika Skupščine občine Litija Branka Pintarja so se ekipe v določenem časovnem razmaku odpravile na pohod. Tekmovalci niso imeli lahkega dela, saj so morali pokazati precej znanja iz topografije, spretnosti pri metu bombe in streljanju, predvsem pa je prišla do izraza njihova kondicijska pripravljenost in vztrajnost vsakega posameznika pri premagovanju vseh ovir do uspešnega prihoda v cilj. Ekipe so tekmoval v dveh kategorijah. V kategoriji štabov in enot TO, Postaje milice in KO ZRVS je bila najboljša ekipa Postaje milice Litija, ki si je s 1. mestom priborila tudi prehodni pokal. Druga najboljša je bila ekipa OŠTO Litija I in tretja ekipa KO ZRVS Gabrovka. Med mladinskimi ekipami je bila že tretje leto zapored najboljša OO ZSMS Gabrovka, ki si je z osvojenim prvim mestom priborila tudi prehodni pokal v trajno last. Drugo mesto je osvojila ekipa OO ZSMS Osnovne šole »Lojze Hostnik — Jovo« Gabrovka, tretje pa ekipa OO ZSMS Velika Štanga.

Gostitelj-udeleženec tekmovanja je bila tokrat Lesna industrija Litija, kajti v prostorih njenega obrata družbene prehrane so se zbirali končni rezultati tekmovanja, vsi udeleženci pa so dobili tam tudi toplo malico.

Ob zaključku je vodstvo tekmovanja, skupaj s člani delovnih in ocenjevalnih komisij, analiziralo potek tekmovanja ter ga pozitivno ocenilo. Za uspešno izvedbo te prireditve tekmovalnega značaja velja vsa zahvala organizatorju, prizadevnemu in utečenemu delu članov delovnih in ocenjevalnih komisij, v katerih so sodelovali rezervni vojaški starešine in pripadniki enot TO,

Otvoritev obrata TKG na Savi

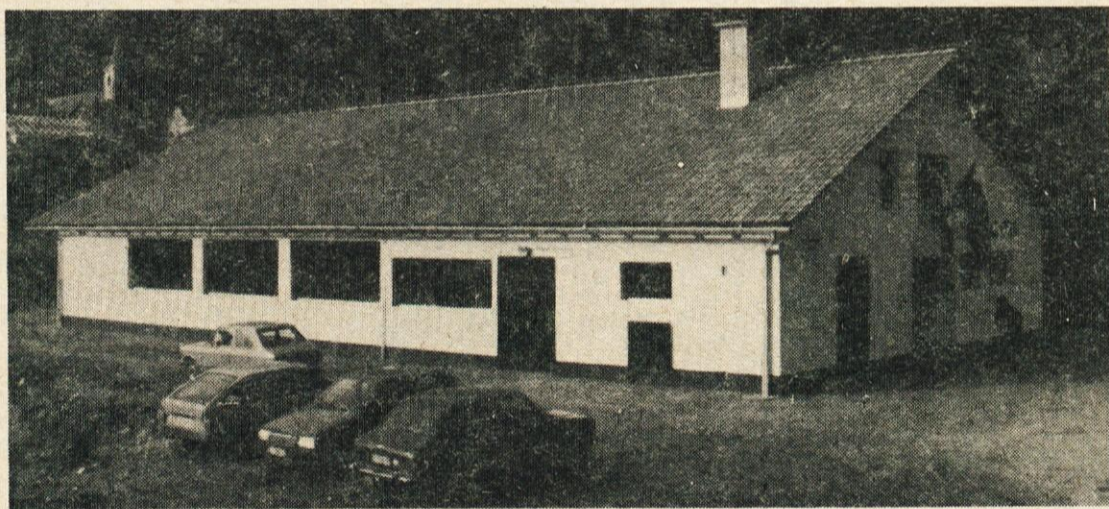
Marca so na Savi pri Litiji pod Berdajsovo gostilno položili temeljni kamen za novo proizvodno halo TKG Ljubljana. Na slovesnosti so obljubili, da bo zgradba zgrajena do občinskega praznika.

V petek, 21. decembra 1984 je bila v svetli in topli proizvodni hali svečana otvoritev ob navzočnosti predstavnikov občine Litija in Ljubljana—Bežigrad, predstavnikov TKG in krajanov. Po uvodnem pozdravu predsednika delegatskega sveta Antona Glihe so spregovorili generalni direktor TKG Franc Kovačič, podpredsednik gospodarske zbornice Jože Dernovšek, predsednik IS SO Litija Zvonimir Bric, nekdanji sodelavec TKG Janko Rudolf in Milan Merzel, predsednik sveta KS Sava.

Prisrčen kulturni program so pripravili učenci OŠ Dušan Kveder—Tomaž Litija, PŠ Sava in glasbene šole iz Litije ter moški pevski zbor »Savski glas« s Save. Za pestro pogostitev je poskrbel gostilničar Berdajs. Obiskovalci so si lahko ogledali delo pri montažnem stroju in se veselo pogovorili.

Nova proizvodna hala, ki je stala dve stari milijardi, ima 255 m² delovnega prostora, sanitarije, kopalnice, pisarno, kurilnico, deponijo in kompresorsko postajo. Narediti je treba še daljnovid za elektriko, da se postavi nov kabelski vod.

Angelca Ocepek



V svoje prostore se bo preselilo 27 delavcev, ki delajo v dveh izmenah od 1. aprila 1981 v zasebni hiši Hacetovih na Savi. Tovarna kovinske galanterije iz Ljubljane jim dostavlja polizdelke. Delavci delajo z močnimi stiskalnici. Izdelujejo razne kovinske artikole, ki se uporabljajo v čevljarški in konfekcijski industriji ter drugod. Izdelke izvažajo v več držav.



V novih prostorih se bo lahko zaposlilo do 50 delavcev. Tako bodo dobile delo v bližini svojih domačij zlasti ženske. To je za kraj, iz katerega so se pred leti odselile številne mlade družine, velika pridobitev. Vsem vodilnim delavcem v TKG in SO Litija gre zahvala za vztrajnost in požrtvovalnost, ki so jo vložili v času stabilizacije, da bo tudi gospodarsko življenje v vasi bogatejše.

V skladu z določili 2. in 7. člena Pravilnika o podeljevanju priznanj Osvobodilne fronte slovenskega naroda in o delu žirije, razpisuje žirija za podeljevanje občinskih priznanj Osvobodilne fronte slovenskega naroda Občinske konference SZDL Litija

PRIZNANJA OSVOBODILNE FRONTE V LETU 1985

Priznanja so namenjena posameznikom in organizacijam za njihovo delo in prispevek k dosežkom trajnejšega pomena pri:

- razvoju naše samoupravne socialistične družbe,
- uresničevanju ustavno opredeljenih družbenoekonomskih in političnih odnosov na posameznem področju družbenega življenja in dela ter v družbi nasploh, še zlasti pri razvijanju delegatskega sistema in uveljavljanju samoupravne organiziranosti temeljnih samoupravnih skupnosti,
- krepitvi SZDL kot fronte delovnih ljudi in občanov ter njihovih organiziranih socialističnih sil,
- neposrednem uveljavljanju delovnih ljudi in občanov kot nosilcev odločanja na vseh področjih družbenega življenja in dela.

Predloge lahko oblikujejo krajevne konference SZDL, organizacije združenega dela in druge delovne in samoupravne skupnosti, vodstva družbenopolitičnih organizacij ter družbene organizacije in društva.

Predloge s podatki in utemeljitvijo naj predlagatelji pošljejo žiriji za podeljevanje priznanj OF pri Občinski konferenci SZDL Litija, Trg na Stavbah 1, najkasneje do 31. marca 1985.

ŽIRIJA ZA PODELJEVANJE
PRIZNANJ OF PRI OK SZDL LITIJ

gostitelju Lesni industriji Litija in pa seveda tudi vsem tekmovalcem za njihovo številno udeležbo, prizadevnost in trud za doseg čimboljšega rezultata.

Osnovna prireditev ob dnevu oboroženih sil je bila svečana proslava, ki je bila tokrat v avli Osnovne šole Šmartno 21. decembra. Na prireditvi so bile, po svečanem govoru predsednika sveta za LO in DS Skupščine občine Litija Branka Pintarja, podeljene pohvale, priznanja in plakete vsem tistim, ki so največ pripomogli k uspešnim pripravam v naši občini. Prebrane so bile odredbe o napredovanjih rezervnih vojaških starešin in vojakov. Objavljeni so bili tudi rezultati vseh tekmovanj, organiziranih v počastitev dneva JLA, najboljšim pa podeljena priznanja in pokali.

Pripadniki enot TO občine Litija so ob tej priliki izdali tudi svoje glasilo »Litijski teritoriale«, v katerem so prikazali svoje preteklo delo in usmeritve za naprej. Svečana prireditev je bila popestrena s prisrčnim kulturnim programom, ki so ga pripravili in izvedli učenci Osnovne šole Šmartno. V programu, ki so ga imenovali »O, moja dežela«, so prikazali z besedo, petjem, plesom in igranjem, predvsem pa s svojim veseljem in srečo, ki je izžarevala na mladih licih, vso ljubezen do svoje domovine in vseh tistih, ki jo zvesto čuvajo.

Marina Krnel

(Nadaljevanje s 1. strani)

Naloge za uresničitev osnovnih razvojnih ciljev leta 1985

1. Ekonomski odnosi s tujino

Izvoz na konvertibilno področje in njegovo povečanje bo ena od najpomembnejših nalog litijskega gospodarstva v prihodnjem letu.

Izvoz se bo povečal v letu 1985 najmanj za 14% in to predvsem na konvertibilno področje.

Kljub pomembnim izvoznim uspehom v letu 1984 so v nekaterih organizacijah združenega dela še možnosti za povečanje izvoza, zato je nujno, da organizacije združenega dela povečujejo delež izvoza v celotnem prihodu.

Pri uvozu reprodukcijskega materiala bo imela absolutno prednost proizvodnja za izvoz.

V okviru SISEOT si bomo prizadevali, da bo v strukturi uvoza imela večji delež oprema za izvozno proizvodnjo⁷.

2. Druge naloge za ohranjanje rasti proizvodnje

V industriji

OZD bodo ob smotrnejši in učinkovitejši porabi energije ter izkoriščanju proizvodnih zmogljivosti dosegle planirano rast proizvodnje in dohodka

V okviru letnih programov bodo pripravile in izvajale programe varčevanja s surovinami, reprodukcijskim materialom in energijo. Potrebno bo proučiti možnosti za prestrukturiranje, modernizacijo in povečanje konkurenčne sposobnosti proizvodnje. Večjo pozornost bodo organizacije združenega dela namenile razvoju in posodabljanju procesa in tehnologije. Treba bo pričeti z izvajanjem selektivne politike posameznih proizvodnih programov in po načelu ekonomičnosti in rentabilnosti poslovanja postopno ukinjati nerentabilne programe in proste proizvodne zmogljivosti izkoristiti z uvajanjem novih programov glede na povpraševanje tako na domačem kot zunanjem trgu

Organizacije združenega dela bodo več akumulacije namenjale za obratna sredstva

V kmetijstvu in gozdarstvu

Za povečanje kmetijske proizvodnje v letu 1985 bomo v samoupravnem skladu za intervencije v kmetijstvu zagotovili sredstva za vrsto ukrepov, s katerimi bomo krepili materialno osnovo kmetijske proizvodnje v zasebnem in družbenem sektorju, zlasti pa premije za privezovanje telet za paitanje živine, za sofinanciranje kmetijske pospeševalne službe, regresiranje cene umetnih gnojil, zavarovanje živine in izvedbo programa spomladanske-jesenske setve. Navedeni ukrepi so namenjeni povečanju pridelka hrane za trg. Premije, regresije in nadomestila bodo zato namenjeni samo tistim kmetovalcem, ki bodo sklenili pogodbo za odkup naročene tržne proizvodnje

Prizadevali si bomo povečati odkup mesa, mleka, tudi z uvedbo novih mlečnih prog, ribeza, pšenice in drugih kmetijskih pridelkov. Slabo izkoriščene površine v hribovitih predelih bodo aktivirali z načrtnim izvajanjem agromelioracij z nadaljnjim razvojem in ustanavljanjem pašnih skupnosti

Osnovni finančni vir samoupravnega sklada za intervencije v kmetijstvu bo združevanje sredstev iz bruto osebnih dohodkov po stopnji 0,8%, ki je bil uveljavljen v letu 1984

Več pozornosti bo namenjeno ustreznejši samoupravni organiziranosti združenih kmetov s ciljem povečanja tržne kmetijske proizvodnje

Da bi dosegli načrtovano rast kmetijske proizvodnje po stopnji 4%, bo potrebno čimprej optimalno aktivirati naložbo iz preteklih let tako v družbenem kot zasebnem sektorju (mlečna farma, pitališče prašičev, vzreja pujskov, kooperacijska proizvodnja) in pospešeno izvajati programe hidro in agromelioracij

V letu 1985 se bodo izvajala dela hidromelioracije in komasacije zemljišč Črni potok — Sela — Slatina — Bogenšperk — Vintarjevec — Podroje, na površini 120 ha

Agromelioracija zemljišč bo izvedena na območju Velika Štanga, Razbure, Stranski vrh, Prevale, Kostanjevica in Velika goba na površini 120 ha

V letu 1985 bo formiran kmetijsko zemljiški sklad v katerega bodo prenešana tista kmetijska zemljišča v družbeni lastnini, ki jih ne uporabljajo delavci ali združeni kmetije v kmetijskih organizacijah

Organizacije združenega dela s področja gozdarstva bodo z organizacijami združenega dela lesno predelovalne industrije na območju občine sklenile samoupravne sporazume o obveznostih in odgovornostih glede oskrbe z lesno maso na dohodkovnih osnovah

V letu 1985 se bo proučila organiziranost zasebnih lastnikov gozdnih zemljišč na območju občine Litija, ki so sedaj vključeni v Gozdno gospodarstvo Ljubljana, temeljno organizacijo kooperantov Zasavje, s sedežem v Zagorju ob Savi⁸

V drobnem gospodarstvu

Pospeševali bomo razvoj vseh vrst obrtnih dejavnosti zlasti s tem, da bomo:

- v prostorskem delu družbenega plana določili lokacijo obrtne cone za proizvodno-obrtno dejavnost,
- namensko določili namembnost poslovnih prostorov zlasti v starem delu mesta Litija,
- v stanovanjskih soseskah načrtovali in zagotavljali poslovne prostore za storitvene in obrtne dejavnosti,
- vzpodbujali kooperacijo in druge oblike trajnejšega proizvodnega sodelovanja in dohodkovnega sodelovanja samostojnega osebnega dela z organizacijami združenega dela.

¹ Mišljeno je vključevanje organizacij združenega dela v izvoz neposredno kot tudi posredno s ciljem izvažati predvsem proizvode višje oblike obdelave.

² V tem delu so mišljene organizacije združenega dela s področja gozdarstva, gostinstva in obrti ter komunalnega gospodarstva rasti obrtne dejavnosti v zasebnem sektorju.

³ To predstavlja po podatkih za avgust 1984 57 delavcev, ki bodo razporejeni na nova delovna mesta in sicer v Kovini, KOP Komunala, Pletenici, obratu konfekcije v Jevnici, TKG obratu Montaža Sava pri Litiji.

⁴ Rast izvoza v primerjavi z oceno za leto 1984 načrtujejo npr. v Predilnici Litija, Usnjarni Šmartno, Lesni industriji Litija.

⁵ Ob zaključku leta 1984 se načrtuje vključitev dveh novih oddelkov venoti Ciciban Šmartno v redno vzgojnovarstveno dejavnost.

⁶ Delež uvoza repromateriala predstavlja v Predilnici 85%, v IUV, TOZD Usnjarna Šmartno pri govejih kožah preko 50%, medtem ko je zagotavljanje surovin za krznarno skoraj 100%.

⁷ Zaradi velike tehnične in tehnološke iztrošenosti opreme, kar se odraža tudi v odpisu opreme, ki za litijsko gospodarstvo predstavlja preko 90%, je treba nujno usvariti pogoje in možnosti za nakup potrebne opreme, ki je ne zagotavlja domači trg. Nakup sodobne opreme in posodobitev proizvodnih procesov je predpogoj za boljšo uveljavljanje na zunanjem trgu in uspešnejše poslovanje.

⁸ Že več let nosilci gozdov v zasebni lastnini izpostavljajo problematiko glede povezovanja. Zato je nujno to vprašanje celovito oceniti in poiskati najboljše rešitve tako z vidika racionalnosti, smirnosti in družbenoekonomske upravičenosti sedanje kot morebitne drugačne samoupravne organiziranosti

(Dalje na 3. strani)

- pospeševali proizvodnjo izdelkov, ki nadomeščajo uvoz in skrbeli za vključevanje drobnega gospodarstva v izvoz.
- s selektivno davčno politiko, politiko cen in ugodnejšo kreditno politiko pospeševali razvoj drobnega gospodarstva

V gradbeništvu

Organizacija združenega dela bo preko delovne organizacije proučila možnosti za razširitev tržišča in plačevanje za izvajanje gradbenih in obrtniških del v tujini

Glede na oživiljanje investicijske dejavnosti je pričakovati zmerno rast te dejavnosti po stopnji 2,7%

Posebna pozornost bo namenjena boljši organiziranosti za boljše kvalitete dela in dviga rasti produktivnosti, z izboljšanjem organiziranosti in izkoriščanjem kapacitet bo organizacija združenega dela s področja gradbeništvu, to je SGD Beton, TOZD Gradmetal Litija, nadomestila izpad dohodka pri izvajanju obnove in vzdrževanja skupnih komunalnih naprav, ki se bo od 1. 1. 1985 izvajala v komunalni delovni organizaciji Komunala Litija kot organizaciji posebnega družbenega pomena

Z uvajanjem novih proizvodov v proizvodnji gradbenega materiala se bo dosegla večja finalizacija kamernih agregatov in izboljšal dohodkovni učinek

V gostinstvu in turizmu

Na področju gostinstva bo razvoj sledil celoviti gostinski ponudbi, kajti le taka lahko prispeva k razvoju gostinstva in turizma v občini. Iz tega sledi, da gostinski dejavnosti v obsegu bifejev ne bomo dajali podpore pri njenem razvoju

Z ustreznim povezovanjem je potrebno doseči hitrejši in kvalitetnejši razvoj gostinstva na območju občine Litija s ciljem večjega vključevanja tudi kulturno zgodovinskih znamenitosti v občini⁹

To velja tako za družbeni kot zasebni sektor

Začetek razvoja kmečkega turizma v letu 1984 bomo nadaljevali tudi v prihodnjem obdobju z dolgoročnim povezovanjem nosilcev te dejavnosti preko turističnih društev z ustreznimi turistično-gostinskimi organizacijami združenega dela (Kompas, Integral, Emona, Globtour, Alpetour)

Z načrtnim delom turističnega društva v Litiji in na Vačah bomo obogatili turistično ponudbo in prispevali k njeni večji uveljavitvi

V komunalni in stanovanjski in cestni dejavnosti

Tu bo tekla najpomembnejša aktivnost za:

- pridobitev in ureditev pokopnih površin in pripravah dokumentacije za razširitev pokopališča za Litijo in Šmartno,
- priprave za gradnjo odlagališča odpadkov,
- izgradnjo kanalizacije v Kresnicah do zazidalnega otoka 5,
- izgradnjo povezavne ceste med Topilniško in Predilniško ulico v Litiji,
- izvajanje programa vzdrževanja in obnove skupnih komunalnih naprav v Litiji in Šmartnem,
- ureditev ploščadi v okviru urejanja I. faze tržnice v Litiji,
- izdelavo zazidalnih načrtov in drugih prostorskih dokumentov

Sredstva, ki jih bomo zbirali v okviru samoupravne komunalne skupnosti, bodo namenjena za odplačilo anuitet za izgradnjo in vzdrževanje komunalnih objektov in naprav ter izvedbo prej navedenih nalog

V samoupravni komunalni skupnosti se bodo v letu 1984 združevala sredstva:

- za nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč,
- 1,3% prispevek iz čistega dohodka za obnovo in gradnjo skupnih komunalnih naprav in
- 1,7% prispevek iz dohodka za vzdrževanje komunalnih naprav. Komunalna delovna organizacija Komunala Litija se bo z izvajanjem nove dejavnosti pri vzdrževanju in obnovi skupnih komunalnih naprav kadrovske in komunalno okrepila

V letu 1985 se bodo nadaljevala prizadevanja za boljše vzdrževanje kategoriziranih in nekategoriziranih krajevnih cest, da bi se tako zagotovila varnost v cestnem prometu. Sredstva za te namene bodo zagotovljena iz sredstev pristojbin za motorna vozila in prispevka, vsebovanega v ceni pogonskih goriv

Nadaljevala se bo aktivnost za izboljšanje povezave odročnih krajev na območju občine z mestom, da bi se tako kar največjemu številu delovnih ljudi in občanov zagotovila možnost za zaposlitev ter izboljšala socialna in materialna varnost

V letu 1985 si bomo prizadevali za izboljšanje prometnih razmer in varnost potnikov v železniškem prometu s tem, da se bodo nenehno izboljševale prometne zveze v smeri proti Ljubljani. Pričele se bodo priprave za izgradnjo pohoda in dostopov na perone na železniški postaji Litija

Na področju PTT prometa bomo nadaljevali z izgradnjo krajevnega kabelaškega omrežja in razširitvijo kapacitet telefonske centrale. Vodene bodo aktivnosti za urejanje poslovnih prostorov za poštni promet na območju krajevnih skupnosti Gabrovka, Vače, Polšnik in mesta Litije

Na področju obnove in vzdrževanja električnega omrežja bo osnovna naloga zagotoviti nemoteno oskrbo z energijo za potrebe združenega dela in prebivalstva.

S tem v zvezi se bo pristopilo k izgradnji novih TP in zamenjavi dograjenih elektrovodov.

V letu 1985 bo osnovna skrb namenjena na področju vodnogospodarstva vodooskrbi prebivalstva na celotnem območju občine, regulaciji hudournikov in drugih nižinskih vodotokov, pri katerih se z regulacijo pridobijo nove kmetijske obdelovalne površine in prepreči poplavljanje.

Na levem bregu reke Save bomo v Litiji nadaljevali z izgradnjo obrambnega zidu in urejanjem brežine s pribrežnim zemljiščem. To z namenom, da se prepreči izliv vode iz struge reke Save in da se uredijo površine oziroma zemljišče med levim bregom reke Save in Ponoviško cesto.

V letu 1985 bodo izvršene raziskave vodnih virov na območju cele občine.

V okviru samoupravne stanovanjske skupnosti bomo v letu 1985 zgradili 90 stanovanjskih enot, od tega 40 v zasebni in 50 v družbeni lasti.

V letu 1985 bomo nadaljevali z urejanjem enotnega sistema ogrevanja v stanovanjskih soseskah v občini. Posebna pozornost pa bo namenjena urejanju tega sistema v stanovanjski soseski Rozmanov trg. Na osnovi strokovnih predlogov se bomo odločili za dolgoročno oskrbo mesta Litije z energijo. Temu pa bo sledilo zbiranje finančnih sredstev in prioriteto izvajanje nalog.

Namen tega je, da se z racionalno-optimalno izrabo energetskega vira in z vgraditvijo izolacijskih materialov zmanjša poraba goriva na m² oziroma zmanjšajo stroški ogrevanja na m² površine.

V krajevnih skupnostih

Izboljšali bomo delo organov krajevnih skupnosti, še zlasti na področju poglobljanja delegatskega sistema. Pri tem bomo dosledneje upoštevali in uresničevali pobude delovnih ljudi in občanov. V ta namen se bodo v letu 1985 zagotovila ustrezna sredstva v proračunu občine Litija za ureditev prostorov za delo organov krajevnih skupnosti.

Za uresničevanje nalog v krajevnih skupnostih bomo združevali sredstva po stopnji 0,3% iz čistega dohodka na osnovi BOD ali pa se bodo



IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI



KRAJEVNA SKUPNOST ŠMARTNO

Obrambni dan posvetili obujanju tradicij NOB

Učenci šmarske šole so izvedli obrambni dan v tekočem šolskem letu že v soboto, 15. decembra 1984. Njegovo vsebino so prilagodili obujanju tradicij NOB, z njim pa so počastili tudi dan obojnih sil SFRJ in 40-letnico smrti Franca Rozmana—Staneta. Šolarji od prvega do tretjega razreda matične šole in podružničnih šol Javorje, Primskovo, Mamolj in Velika Kostreznica so se zbrali v kostrezniki šoli, kjer so se srečali z udeležencema NOB Stanetom Volkom ter Pepo Jesenšek, priredili pa so tudi partizanski miting, učenci iz Štangarskih Poljan pa so se napotili v Veliko Štango, kjer jim je spomine na težka vojna leta obujala Marija Planinšek.

Vsi ostali učenci in mladi planinci pa so se udeležili 4. tradicionalnega množičnega spominskega pohoda na Tisje, ki ga orga-



nizira Planinsko društvo Litija. Stanetov »bataljon« je sestavljalo 5 skupin, ki so jih poimenovali po Kvedru, Stanetu, Blisku, Mojškeru in Silu. Tik pred Tisjem jih je že čakal njihov minibus, ki jim je pripeljal okusen pasulj, po okrepcilu pa so se z zastavami in transparenti odpravili do spomenika, kjer so izvedli za udeležence pohoda, ki so bili ob 11. uri na Tisju, krajši kulturni program. Predstavili so se pevci in recitatorji, o bitki na Tisju pred 43 leti pa je spregovoril domačin in predsednik litijskih planincev Albin Jesenšek. Po proslavi so se čez Presko in Libergo spustili do Velike Kostreznice, kjer so učence vozače že čakali šolski avtobusi.

Uspešni na regionalnem srečanju

Mladi člani kluba OZN, ki ga na šmarski šoli vodi učiteljica zemljepisa Sonja Marin, so v decembru sodelovali na medobčinskem tekmovanju v Zagorju, kjer so se pomerili z vrstniki z zasavskih in posavskih osnovnih šol. Ker so zmagali, so se uvrstili v nadaljnje tekmovanje.

Boris Žuček

KRAJEVNA SKUPNOST LITIJA

Prizidek k šoli v Litiji

V Litiji so predstavniki SGD Beton Zagorje in izvršnega odbora Skupnosti za uresničevanje III. občinskega samopriskpevka v občini Litija podpisali pogodbo o gradnji prve faze osnovne šole v Litiji. Pogodba obsega gradnjo prizidka z 12 učilnicami k obstoječi stari šoli na Ulici komandanta Staneta, v starem delu pa rekonstrukcijo sanitarij, kotlarne in učilnice za tehnični pouk. Vrednost del je 110 milijonov din, k temu pa je treba prišteti še stroške za opremo (približno 15 milijonov din), gradbenega nadzora, ki ga bo izvajal Projektivni atelje Ljubljana (1,4 milijona din) in stroške za komunalno urejanje zemljišča, lokacijsko tehnično dokumentacijo in načrte.

Operativni izvajalec del bo Betonov TOZD Gradmetal iz Litije, ki bo z deli pričel v drugi polovici januarja, končal pa januarja naslednjega leta.

Seveda pa s tem dela še ne bodo končana. Narediti bo treba še



S podpisa pogodbe o pričetku gradnje prizidka k litijski šoli. Od leve proti desni: pomočnik direktorja TOZD Gradmetal Litija Milan Zmrzljak, član KPO Beton Zagorje Ivan Krošelj, predsednik izvršilnega odbora Skupnosti za uresničevanje III. občinskega samopriskpevka Branko Pintar in predsednik izvršnega sveta Zvonimir Bric.

športno dvorano ob šoli, adaptirati okna, vrata in streho na stari šoli, urediti kuhinjo, večnamenski prostor, zaklonišče, glasbeno šolo, okolico in zunanja igrišča.

B. R.

Življenje v domu Tisje

Kot dolgoletni član skupnosti doma Tisje sem se odločil, da napišem nekaj besed o življenju v tej ustanovi.

Poteka že deseto leto, odkar sem tu. Sem sem prišel na lastno željo.

Dom so ustanovili pred tridesetimi leti. Takrat sem bil uslužbenec tedanjega ljudskega odbora Ljubljana — okolica, ki je bil tudi ustanovitelj tega doma. Ker mi je bil kraj všeč, sem se po smrti svoje žene odločil, da se preselim sem. In ni mi žal.

Stavba je danes močno spremenjena. Poleg starega gradu, ki je bil nekoč edino stanovanjsko poslopje, je zrasla nova stavba, kjer je lepo urejena sodobna kuhinja. Pred leti so zgradili še eno stavbo, v kateri so v I. nadstropju upravni prostori, v pritličju pa prostori za razne prireditve in fizioterapijo. V kleti je kurilnica. Stavbe so lepo urejene, prav tako tudi okolica.

Osebe živi z nami v prijateljskih odnosih. Negovalke, predvsem mlada dekleta, so zelo prijazne. Zadovoljni smo s prehrano, čistočo in zdravniško nego.

Vendar pa včasih nastanejo razne klevete, ki škodijo ugledu doma. Moram povedati, da so v domu tudi fizično in duševno prizadete osebe. Z njimi je

treba seveda ravnati drugače kot z drugimi oskrbovanci. Nekateri se tudi pritožujejo glede hrane. Življenjski standard se je res poslabšal, toda ne le pri nas, ampak povsod. Mnenja sem, da marsikje drugje, tudi v gospodinjstvih, še bolj zategujejo pasove.

Mislím, da je dom dobro urejen. Za zdrave skrbijo zdravniki in medicinske sestre, ki so tudi vodje oddelkov.

Za pestrejšje življenje večkrat poskrbijo razna kulturna društva s svojimi nastopi. Običejejo pa nas tudi člani iz drugih domov.

Vsako leto se srečamo prejme za rojstni dan nagelj in čestitko. Povem naj tudi, da sta najpogostejši obliki delovne terapije vezanje in pletenje. S tem se ukvarjajo predvsem ženske, ki jih je v domu več kot 80%.

Uprava je oskrbovance, ki so v domu pet ali več let, obdarila s šopkom in vazo in jim podelila spominske listine kot priznanje za sodelovanje.

Vsako leto se srečamo tudi s svojci.

Upamo, da bo tako tudi v prihodnje. Trudili se bomo, da bo bivanje v domu še bolj prijetno.

Avguštin Tomc

KRAJEVNA SKUPNOST SAVA

Obisk ostarelih in bolnih

Izvršni odbor RK Sava je na decembrski seji sprejel sklep, da obišče ob novem letu svoje člane, ki so stari nad 75 let, in bolne.

Članice so pripravile 32 zavitkov s slaščicami in mandarinami. Mladi člani RK na šoli so izdelali novoletne čestitke.

Aktivistke RK so šle po domovih pred novoletnimi prazniki. Bile so srečne, ker so spoznale, kako malo je treba, da razveseliš ostarelega in bolnega človeka, ko mu sežeš v roko in zaželiš veliko zdravja in vedrih trenutkov.

Dedek Mraz

Mesec december je za otroke najlepši čas. To je čas, ko sneg pobeli bregove in se ob dolgih večerih oglasijo v otroških srcih tihe želje, da bi dedek Mraz prinesel veliko daril.

Že sredi decembra je dedek Mraz iz Litije obiskal vse predšolske otroke in učence 1. raz. v dvorani združenega doma. Igrice sškralito so se razveselili, stabilizacijska darila pa, zlasti za mlajše, niso bila preveč mikavna.

Pred novoletnimi prazniki so otroci v vrtcu in šoli lepo okrasili prostore z jelkami in okraski, ki so jih izdelali sami. Naredili so čestitke za svoje starše in delavce v delovnih organizacijah, društvih in organih KS Sava.

Zadnji dan pouka v letu 1984 so se zbrali v šoli vsi otroci iz vrtca in z šole. Pionirji so zaigrali igrico Novo leto. Nato so si izmenjali darilca. Otroci iz vrtca so izdelali usnjene mošnjčke z bomboni, pionirji pa škatlice z bomboni. Vsi so si pristrčno čestitali in zapeli pred odhodom na kosilo.

Vse učence OŠ Sava je obdaroval dedek Mraz z enakimi darili. Starši so na roditeljskem sestanku sklenili, da prispevajo vsak po 300 din. Člani sveta staršev so nakupili in pripravili individualna darila. Tudi



KS Sava je prispevala paket v vrednosti 3.000 din in prav tako za otroke v vrtcu.

Otroci so se poslovili od starega leta z željo, da bi bilo leto 1985 vsaj takšno kot 1. 1984.

Angelca Ocepek

⁹ Kot so grad Bogenšperk, Geometrično središče Slovenije na Slivnici (GEOSS), Vače kot arheološko najdišče pomembnih izkopavin, npr. vaške strule

Arheološka najdišča pri Kleniku, Cvetežu, Mačkovci in Strmici

Fenomen arheoloških terenov v okoličju Vač, visoko nad levim bregom Save in na razvoju moravške, medijske in savske doline, je v neverjetno izstopajoči legi, v mogočnosti utrjenega prazgodovinskega naselja — mesta na Kroni in obsežnosti grobišč, ki se razprostirajo vzdolž starih poti in oblikujejo kot »mesto mrtvih« z davnim bivališčem živih neločljivo in tesno povezano celoto. Kot take so Vače navduševale prve raziskovalce in obiskovalce že od konca 70 let prejšnjega stoletja naprej, ko se je slava našega najdišča po epohalnih odkritjih leta 1878 bliskovito razširila pri nas in na tujem. Vače z lepoto pokrajine in bogatim prazgodovinskim izročilom pritegujejo tudi danes, več kot sto let razgibane raziskovalne dobe, seveda tudi z daljšimi prekinitivami, je dovolj, da lahko objektivno povzamemo pomen in vlogo tega našega najpomembnejšega najdišča, zapuščine apskih ilirov, ki je tako močno prispevala k poznavanju in preučevanju halštatske civilizacije v Srednji Evropi (halštatska doba je sinonim za starejšo železno dobo, imenovano tako po prvem raziskanem najdišču Hallstatt na Gornjem Avstrijskem).

Najvidnejši del arheološkega kompleksa Vače je mogočno plato nad vasjo Klenik, ki ga označujejo in obenem varujejo od vzhoda proti zahodu vrhovi Mala in Velika Krona in Slemško s cerkvico Sv. Križa. Prostora je zlasti na sedanjem zavetnem travniku Slemško južno pod Veliko Krono toliko, da je lahko na njem stalo večje število prazgodovinskih hiš — brunaric, celoten obseg naselbinskega platoja, obdanega tudi z zemljenimi napisi, je tako velik, da ga uvrščamo med največja ilirska naselja, tudi gradišča imenovana »mesta« v takratnem smislu besede, v jugovzhodnoalpski regiji, na sedanjih slovenskih tleh torej.

Najbližji grobiščni teren, ki se v bistvu dotika južnega roba ilirskega »cvingerja« pod Veliko Krono, je območje najstarejših vaških grobov, s pretežno sezganimi mrličji z bogatimi prdatki. Ta del grobišča, ob sedanjih in v osnovi verjetno že prazgodovinski glavni dovoznih poti na Krono in Slemško, se deli na ledine Ronkarjeve Drage (nad potjo in pod napisom obzidja na Kroni). Drage (pod potjo, zdajje

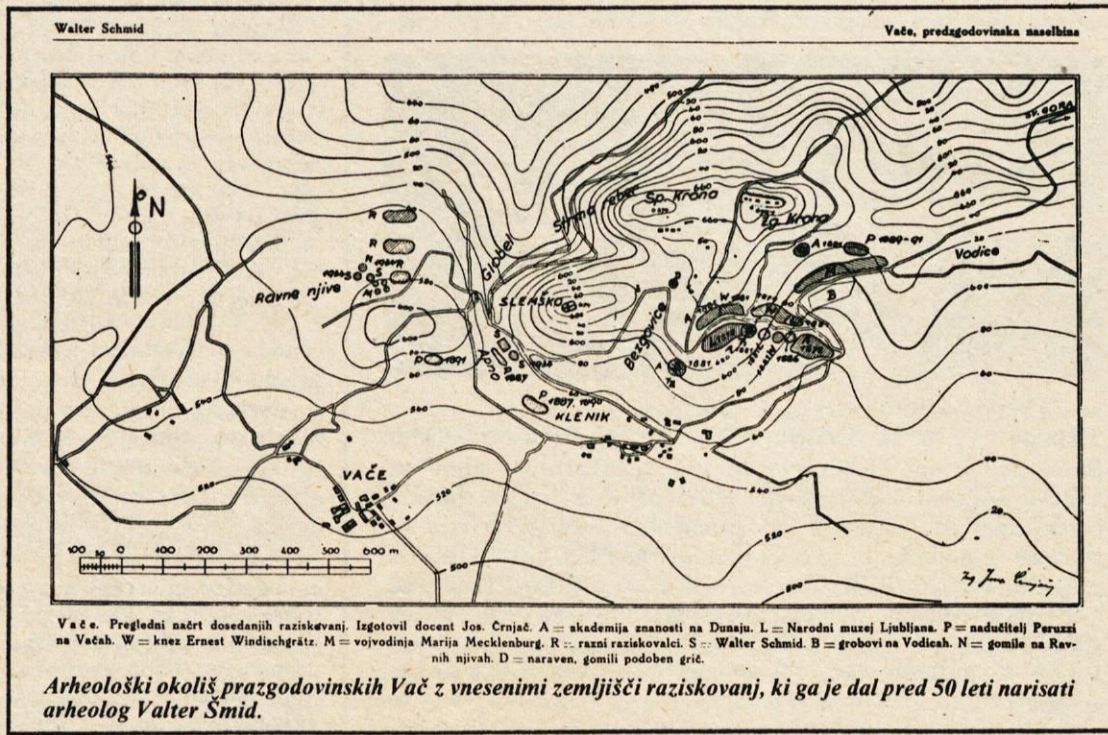
tu velik travniški laz), Reber (skalnat greben južno od poti, s prekopano srednje veliko gomilo na vrhu in z najgostejšimi, večplastnimi pokopi na sedanjem gozdnem pobočju pri razpotju za Cvetež in Slemško) in nad Lazom (zaradi najdišča situle najslavnejši vaški arheološki teren, v gozdu severno od kolovoza proti Slemškem). Vzdolž poti za Cvetež, in sicer nad in pod potjo v bližini velikega peskoloma, se razprostira nova skupina prazgodovinskih grobov, ledina Gornji Laz nad cesto je bila že večinoma prekopana (Mecklenburška), Dolnji Laz pod cesto pa je nedotaknjen in še čaka prvih arheoloških izkopavanj. Naprej ob poti za Cvetež je v gozdu (pod cesto) velika gomila na Vodcah, s premerom do 50 m in višino 5—6 m, največja znana v arheološkem okoliščju Vač, vendar doslej neraziskana. Kot skrajni vzhodni rob velike vaške nekropole velja samotna gomila na Hrvašci, tik pred Cvetežem, na jugozahodni strani ceste, kopana že leta 1882.

Zelo blizu nekdanjega prazgodovinskega gradišča je tudi ledina Apno severozahodno nad Klenikom, in sicer gre za njive v spodnjem delu (Spodnje Apno) in travniški laz v zgornjem delu (Zgornje Apno, prostor poizkusnega kopanja s pomočjo mladine jeseni 1984). Grobovi so bili očitno razvrščeni ob prazgodovinski stezi, ki se je čez Bezgovice vzpenjala proti Kroni. V neposredni bližini Apna, na severozahodu, in zahodno tik pod Slemškim je globača z ledinskimi imenom Globel (po domače Gabel), s tremi gomilami. Na največji gomili stoji božjepotno znamenje, vendar prazgodovinski grob ni videti načet. Na velikem ploskem gozdnatem grebenu z imenom Ravne njive (kar opozarja na nekdanje poljske površine) je bilo v preteklosti že več kopanj: Mecklenburška in Smid sta odkrivala, zlasti manjše in povsem majhne grobne gomile, medtem ko so neznanj amaterji (očitno domačini) kopali ravne grobove na vzhodnem obrobju Ravnih

njiv, v smeri od gozdne poti po grebenu navzdol proti severu. Ni pa znano, kaj je učitelj Peruzzi odkopal na Čelu, na sedanjem velikem travniškem lazju severovzhodno od Vač, nekako na polovici poti do Slemškega, nad desnimi bregom potočka, ki teče iz Globeli proti jugu. Zadnja in hkrati najzahodnejša skupina prazgodovinskih grobov pri Vačah je na Lestini, med Mačkovci in Strmico, na robu ploskega grebena, ki se malo severneje strmo spušča v dolino v smeri Kandrš.

Vzhodno od poti so tri že delno prekopane gomile (v eni izmed njih je verjetno Tit Strmljan izkopel kipec bojevnik z Vač, najjužnejšo in hkrati največjo gomilo pa je dal Strmljan kopati spomladi 1927), zahodno od ceste je prostor neraziskanih ravnih grobov, pokritih s kamnitimi ploščami, tu se zahodno pod cesto za Kandrše terasasto razprostirajo strmske njive in travniki.

Davorin Yuga



Na podlagi določil 14. člena Pravilnika o pogojih in merilih za dodeljevanje družbenih najemnih stanovanj iz sredstev solidarnosti v občini Litija (Ur. l. SRS, št. 30/82 in 23/83) objavlja Samoupravna stanovanjska skupnost občine Litija

XI. RAZPIS za zbiranje prijav upravičencev za pridobitev solidarnostnih stanovanj v letu 1985

1. Razpisuje se:

- 4 enosobna in
- 4 dvosobna stanovanja

v Litiji in na Dolah pri Litiji

2. Solidarnostna stanovanja se lahko dodelijo delovnim ljudem, občanom in družinam z nizkimi osebnimi dohodki, ki živijo v težjih materialnih razmerah in to:

a) delovnim ljudem, ki združujejo delo v OZD, delovnih skupnostih in pri občanah, ki samostojno z lastnimi sredstvi opravljajo dejavnost,

b) občanom, ki s svojimi skupnimi osebnimi dohodki ne morejo rešiti stanovanjskega vprašanja, upokojevcem, invalidom, udeležencem NOV, starejšim ljudem in za delo nesposobnim občanom.

3. Vse kategorije upravičencev za pridobitev solidarnostnega stanovanja (delavci, upokojevcem, invalidi, za delo nesposobni občani itd.), morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da prosilec za stanovanje oziroma kdo od članov njegovega gospodinjstva ni imetnik stanovanjske pravice na primerem stanovanju ali lastnik primerne vseljivega stanovanja,
- da prosilec oziroma njegova družina nimata ustrezno rešenega stanovanjskega vprašanja,
- da prosilec oziroma za delo sposoben član družine ni neupravičeno nezaposlen,
- da prosilec sam oziroma z družino, ki se je na lastno željo vselil v manj primerno stanovanje, katerega je izpraznil stanodajalec, že najmanj dve leti pred natečajem stanuje v tem stanovanju,
- da prosilec pri svojih bližnjih sorodnikih iz družinskega gospodinjstva (zakonec, starši oziroma otroci), ki so lastniki stanovanjske hiše, stanovanj ali stanovanj ki presega stanovanjske normative, ne more rešiti svojega stanovanjskega vprašanja,
- da prosilec oziroma kdo od članov njegove družine ali gospodinjstva ni lastnik počitniške hišice,
- da se upošteva socialno stanje prosilca oziroma njegovih članov družine ali gospodinjstva po merilih, ki veljajo za vse oblike pomoči, upoštevanje načelo, da naj vrednost premoženja ne presega 20 odstotkov vrednosti standardnega stanovanja po merilih pravilnika,

— da ima prosilec za stanovanje stalno bivališče na območju občine Litija.

4. Delovni ljudje, ki združujejo delo v OZD in DS ali pri zasebnih obrtnikih, lahko pridobijo solidarnostno stanovanje, če izpolnjujejo tudi naslednje pogoje:

- da znesek čistega mesečnega dohodka na člana družine (gospodinjstva) v letu 1984 ne presega 50% povprečnega mesečnega čistega osebnega dohodka delavcev v SR Sloveniji,
- da znesek čistega mesečnega dohodka na člana mlade družine v letu 1984 ne presega 60% povprečnega mesečnega čistega osebnega dohodka delavcev v SR Sloveniji,
- da znesek čistega mesečnega dohodka na samskega delavca v letu 1984 ne presega 90% povprečnega mesečnega čistega osebnega dohodka delavcev v SR Sloveniji.

Za mlado družino se šteje družina, v kateri nobeden od zakoncev nima več kot 30 let.

5. Občani, ki ugotovijo, da izpolnjujejo pogoje za pridobitev solidarnostnega stanovanja in ki nimajo primerno rešenega stanovanjskega vprašanja, predložijo prijavo z vsemi zahtevanimi prilogami na Samoupravno stanovanjsko skupnost občine Litija, Jerebova ulica 6.

Obrazec za prijavo dobijo občani pri delovni skupnosti stanovanjske skupnosti, kjer dobijo tudi podrobnejše informacije.

6. Prijavi morajo biti priložena naslednja potrdila:
- potrdilo o številu članov družine (gospodinjstva),
 - potrdilo, od kdaj ima stalno bivališče v občini Litija,
 - potrdilo o dokazljivih dohodkih vseh članov družine (gospodinjstva) v letu 1984 in izjavo o eventualnih drugih dohodkih,
 - potrdilo o premoženjskem stanju prosilca oziroma članov družine (gospodinjstva).

7. RAZPISNI ROK ZA VLOŽITEV PRIJAVE TRAJA DO 28. 2. 1985. Kasnejših prijav ne bomo upoštevali.

8. Občanom, ki bodo izpolnjevali vse pogoje razpisa, bo komisija pregledala sedanje stanovanjske razmere, zato so ti občani dolžni dopustiti komisiji vstop v stanovanje. Če to ne bo omogočeno, se občan izloči iz nadaljnega postopka.

9. Pridobitelji pravice uporabe solidarnostnega stanovanja so dolžni pred vselitvijo plačati lastno udeležbo.

(Nadaljevanje s 3. strani)

delavci odločili, da po enaki stopnji prispevajo sredstva iz neto osebnega dohodka. V krajevnih skupnostih bomo delovni ljudje in občani s sredstvi samopriskpeva, osebnega dela in drugih virov nadaljevali prizadevanja za izboljšanje življenjskih in bivalnih pogojev v kraju.

3. Naloge na področju investicij

V letu 1985 bodo OZD usmerile razpoložljiva naložbena sredstva v dokončanje začetih in novih naložb, ki bodo največ prispevala k večji industrijski proizvodnji.

Predilnica Litija (gradnja prizidka), Usnjarna Šmartno (mokri oddelek krznarne, projektna dokumentacija za izgradnjo I. faze čistilne naprave), Lesna industrija Litija (žaga, mizarska oprema), IAK Kresnice (modernizacija kamnoloma, drobilec), KZ Gabrovka — Dole (polnilna linija, stiskalnica za sadje, soudeležba pri drugih investicijah), TOZD Pletilja (pletilni stroj, šivalni stroji), KZ Litija (aktiviranje mlečne farne, pitališče v Ponovičah, agromarket, prenova trgovskih poslovalnic), Gostinsko podjetje Litija (prenova gostinskega lokala), TOZD Gradmetal (oprema za izdelavo betonskih izdelkov in oprema za kovinsko dejavnost), TOZD Mesarija in prekajevalnica (kotlovnica, prestavitev lokala, obnovitev in nakup opreme za poslovanje) TKG (zaključek gradnje in posodobitev opreme), Žito, TOZD Pekarstvo in testinarstvo (gradnja novih prostorov), Cestno podjetje Ljubljana, TOZD Vzdrževanje — obrat Litija (dokončanje poslovne stavbe, deponija, kamioni in oprema), ŽG ŽTO Ljubljana (projektna dokumentacija in pričetek gradnje podhoda), TOZD Transportne naprave (transportno dvigalo), Kovina Šmartno (stroj za trostransko obdelavo, drugi proizvodni stroji, urejanje dodatnih proizvodnih strojev), Mizarstvo Litija (oprema za posodobitev proizvodnje), Merkur Kranj, TOZD Prodaja na drobno (gradnja skladiščnih prostorov), Dom Tisje Šmartno (ureditev solarne energije), Zdravstveni dom Litija (ureditev solarne energije), Skupnost III. občinskega samopriskpeva (gradnja prizidka in adaptacije OŠ Litija, ureditev ambulante na Dolah), Samoupravna stanovanjska skupnost izgradnja povezavne ceste (gradnja 40 družbenih stanovanj, urejanje ogrevanja na Rozmanovem trgu), Samoupravna komunalna skupnost (dokumentacija za razširitev pokopališča, odlagališče odpadkov, izgradnja povezavne ceste med Topilniško in Predilniško ulico, kanalizacija v Kresnicah, vzdrževanje komunalnih naprav).

4. Razporejanje dohodka in oblikovanje sredstev za uresničevanje nalog pri zadovoljevanju osebnih in skupnih potreb

Rast sredstev za osebne dohodke in skupno porabo delavcev v posameznih organizacijah združenega dela in drugi delovni skupnosti bo odvisna od rezultatov gospodarjenja in rasti izločenih sredstev za akumulacijo. Obenem bodo v organizacijah združenega dela delavci oblikovali sredstva za osebne dohodke in skupno porabo glede na doseženo proizvodnjo, storilnost živega in minulega dela, gospodarnost ter druge kakovosti gospodarskih dejavnosti, izraženih v dohodku.

Bolje bomo vrednotili ustvarjalno delo, inovatorstvo, izumiteljstvo in delo v težjih delovnih pogojih.

Sredstva za osebne dohodke in skupno porabo delavcev v negospodarsstvu bodo odvisna od splošne rasti produktivnosti dela, rasti dohodka in od izvajanja dogovorjenih delovnih nalog in njihove učinkovitosti.

Posebno pozornost bomo posvečali družinam in posameznikom, ki živijo v težjih socialnih razmerah.

Izpolnjevali bomo sistem štipendiranja.

Sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb v SIS družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje.

Sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb v občini bodo ob predvideni rasti dohodka po nominalni stopnji 53,5% in ob najmanj 5% zaostajanju nominalno porasta 50,8%. Višina sredstev, ki jih bodo delavci združevali v samoupravni interesni skupnosti, bo različna po posameznih dejavnostih. Delavci bodo v okviru sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb v občini, ki jih združujejo v samoupravni interesni skupnosti, zagotavljali sredstva za financiranje redne dejavnosti in ustvarjanje materialnih pogojev za delo in razvoj posameznih dejavnosti. Na področju družbenih dejavnosti bo prioriteta dana izobraževanju, otroškemu varstvu in zdravstvu.

Posamezne samoupravne interesne skupnosti bodo usmerile sredstva predvsem v programe, ki so opredeljeni z zakonom in dogovorom o temeljnih plana občine za obdobje 1981—1985.

Za zadovoljevanje potreb SIS materialne proizvodnje se bodo zbirala sredstva po naslednjih prispevnih stopnjah:

- za financiranje požarnovarnostne dejavnosti v občini po stopnji 0,24% od osnove bruto osebnih dohodkov,
- za zadovoljevanje skupnih potreb delavnih ljudi in občanov na področju komunalnih dejavnosti za področje občine po stopnji 1,7% od osnove bruto osebnih dohodkov iz dohodka,
- za financiranje izgradnje omrežja in komunalnih naprav v občini po stopnji 1,3% od bruto osebnih dohodkov iz čistega dohodka,

Samoupravna stanovanjska skupnost pa bo zbirala sredstva po stopnji:

- a) 1,645% od bruto osebnega dohodka, nepovratna iz dohodka za potrebe solidarnosti,
- b) 0,300% od bruto osebnega dohodka iz čistega dohodka za namene vzajemnosti v občini,
- c) 0,2% od BOD iz čistega dohodka za nakup kadrovskih stanovanj za deficitarne kadre v občini Litija,
- d) za potrebe vzajemnosti v stanovanjskem gospodarstvu na republiški ravni po stopnji 0,020% od BOD iz čistega dohodka za sofinanciranje reševanja stanovanjskih potreb kadrov na manj razvitih območjih.

5. Splošna poraba

Na področju splošne porabe bodo sredstva oblikovana na nespremenjenih virih sredstev in davčnih stopenj iz leta 1984.

Z razvojem drobnega gospodarstva in selektivno davčno politiko, ki bo pospeševala razvoj le-tega, se bodo oblikovala sredstva za financiranje splošnih družbenih potreb, kar naj bi prispevalo k hitrejšemu razreševanju nalog na področju splošne porabe. Za doseg tega bo potrebno kadrovske in organizacijske okrepitve upravo za družbene prihodke, da bi le-ta lahko tekoče izvajala naloge.

6. Informacijski in delegatski sistem

Pomembno vlogo na tem področju bosta imela Glasilo občanov in Delegatski obveščevalci.

Kvalitetno in celovito informiranje bo pomembna osnova za delo delegacij v temeljnih sredinah in za sprejemanje odločitev ter odločanje v delegatskih skupščinah. V letu 1985 bodo potekale pomembne aktivnosti v zvezi s pripravo na nove volitve.

7. Zaposlovanje

Osnovni kazalci razvoja za prihodnje leto napovedujejo še naprej umirjeno politiko zaposlovanja v povezavi s porastom storilnosti. Zato bomo morale OZD za kritje potreb po delavcih najprej poiskati in izkoristiti vse notranje rezerve in šele nato zaposlovati nove delavce. Z modernizacijo proizvodnje in višjo tehnološko opremljenostjo bodo podane možnosti za zaposlovanje delavcev z višjo kvalifikacijsko strukturo. Izkoristiti bo treba možnost zaposlovanja v zasebnem kmetijstvu in drobnem gospodarstvu.

V negospodarsstvu praviloma ne bo novega zaposlovanja.

(Dalje na 5. strani)

8. Preskrba in blagovne rezerve

Na področju preskrbe bodo izdelane materialne bilance potreb in možnosti za zagotavljanje osnovnih živil. Oskrbljenost tržišča bomo zagotovili tudi s sovlaganjem in združevanjem sredstev za izgradnjo obrata Pekarne, DO Žito Ljubljana v Litiji in s tem zagotovili boljše oskrbo s kruhom.

Da bi zagotovili redno oskrbo vseh delovnih ljudi in občanov z osnovnimi prehranbenimi artikli, bomo povečali občinske blagovne rezerve živil in drugih proizvodov, ki so pomembni za oskrbo delovnih ljudi in občanov.

Da bi izboljšali kvaliteto ponudbe in oskrbe, bodo izvedena nekatera dela pri vzdrževanju in modernizaciji objektov in opreme trgovskih poslovalnic.

9. Urejanje prostora in varstvo okolja

Izvedene bodo vse priprave za oblikovanje in sprejem srednjeročnih in dolgoročnih planskih aktov.

Posebna pozornost bo namenjena izdelavi prostorskih izvedbenih načrtov, s katerimi se bo konkretno opredelila namembnost uporabe prostora.



Pristopilo se bo k raziskavi vodnih virov na območju občine. Večjo skrb bomo posvečali odpravljanju obstoječih in preprečevanju novih žarišč o onesnaževanju okolja.

10. Ljudska obramba in družbena samozaščita

Nosilci nalog splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite bomo zagotavljali materialne in kadrovske okvire za uresničevanje nalog iz sprejetih srednjeročnih programov.

Pri tem bodo naše naloge usmerjene predvsem:

- v usklajenost obrambnih načrtov,
- v vsebinsko dopolnjevanje vseh oblik samozaščitnega usposabljanja delovnih ljudi in občanov ter
- v posodabljanje tehnično-materialnih sredstev.



Globalna bilanca celotne porabe za leto 1985-združevanje sredstev:

Zap. št.		714.952	1.088.467	152,2
Skupaj				
1. Skup. poraba	domicil. 8,55	601.000 ¹	913.000	151,9 ²
2. Komunalna dejav.	1,70 in 1,30	65.700	99.076	150
3. Krajevne skupn.	0,30	3.623	5.463	150,8
4. LO in DS	0,41	8.980	13.540	150,8
5. Kmetijstvo	0,80	26.240	39.570	150,8
6. Varstvo pred požari	1984 1985			
	0,18 0,24	3.942	7.926 ³	202,0
7. Blagovne rezerve		5.467	9.892 ⁴	180,9

Opomba: V globalu bodo sredstva za osebne dohodke zaostajala najmanj 5% za rastjo dohodka.

¹ dovoljena poraba v letu 1984, vključeno 2.450 tisoč din presežkov iz leta 1983
² program občinskih SIS ind 150,8, programi republiških SIS (kultura, otroško varstvo) IND 170
³ povečanje zaradi nabave avtocisterne, katere vrednost znaša — 4.500.000 din. S povečano stopnjo bi se zagotovila sredstva v letu 1985 v obsegu 50%, medtem ko bi preostalih 50% zagotovila Območna zavarovalna skupnost Triglav kot kreditna sredstva z dobo treh let po obrestni meri 23%. Kredit bi skupnosti vračala v prihodnjih letih iz naslova vira sredstev, ki ga predstavlja povečana prispevna stopnja.
⁴ povečanje zaradi uvedbe prispevka šele s 1. marcem 1984.

Ostanki več kot 300 milijonov let starega drevesastega močvirja pri Litiji

Skorajda ni prebivalca litijske občine, ki ne bi poznal sitarjevškega rudnika, živijo pa še mnogi, ki so si prav v tem rudniku služili kruh ali pa bili z njegovo dejavnostjo kakorkoli povezani. Manj je vsekakor tistih, ki vedo, kdaj, kako in v kakšnih razmerah so nastajale kamnine, v katerih je sitarjevsko orudjenje. V tem sestavku bom poskusil odgovoriti na ta vprašanja in jih tudi dokumentirati.

Poglejmo si najprej, kakšne so kamnine, ki grade širok pas hribovja med Ljubljano in Polšnikom, deloma pa tudi hribovje na severni strani Save. Ponekod je kamen trd, sestavljen iz zaobljenih, najpogosteje kremenovih produktov in mu pravimo kremenov konglomerat, drugod je drobnozrnat kremenov peščenjak, pogosto pa naletimo na plasti mehkejšega glinastega skrilavca. Vse te kamnine se med seboj večinoma ritmično menjavajo. Nastajale so na prostranem bolj ali manj izravnem področju s številnimi jezeri, potoki in rekami, ki so iz bližnjih gorovj nenehno nanašale velike količine proda, peska in mulja. V dolinah, ob rekah in jezerih so nastala obsežna močvirja, porasla z visokimi, nenavadnimi drevesi, ki so še najbolj spominjala

kli tudi, da so geološko starejše rastline in živali primitivnejše od mlajših. In ker vemo, v katerem geološkem obdobju je kaka žival oz. rastlina živel, lahko povemo tudi njeno relativno starost in s tem relativno starost kamnine, v kateri je bila okamenina najdena. Ker so bile določene vrste razširjene v približno istem času na večjih področjih, so tudi plasti z enakimi okameninami približno enako stare. Absolutno starost, ki je izražena s številko v milijonih let, pa lahko ugotovimo z metodami, ki so zasnovane na radioaktivnem razpadanju elementov v zemeljski skorji.

To je bilo le nekaj poenostavljenih razlag okamenin in njihovih starosti. Vrnimo pa se k litijskemu močvirju in dokazimo za njegov obstoj. Še v času obratovanja sitarjevškega rudnika so geologi temeljito raziskovali njegovo okolico. Nekajkrat so v rudniku in na površini našli zanimive rastlinske ostanke. V letu 1984 sta geologa B. Jurkovšek in T. Kolar—Jurkovšek našla pri Zavrstniku bogato nahajališče okamenelih rastlinskih ostankov. Ker so tovrstne najdbe v Posavskih gubah kakor tudi v Sloveniji precejšnja redkost, smo novo odkrite okamenine

na Geološkem zavodu v Ljubljani temeljito raziskali, pregledali pa smo tudi okamenela rastlinska ostanke, ki so bili najdeni že pred leti vzhodno od litijske Predilnice in pri Jančah.

Natančna starost kamenin v okolici Litije doslej ni bila dokazana in so jih geologi preprosto imenovali kar permokarbonske plasti. Najdeni okameneli ostanke pri Litiji so pripadali dvema rodovoma lisičjakovcev, ki so imeli do 30 m visoka vilasto razrasla stebela. Prvi rod so bili luskavci (Lepidodendron), ki so dobili ime zaradi značilne skulpturiranosti debla v obliki spiralno potekajočih lusk, k drugemu rodu pa prištevamo pečatnikovce (Sigillaria) s šesterokotnimi brazgotinami na deblu. Pojasnjeno je tudi to, kako so brazgotine nastale. Deblo rastline je bilo namreč poraščeno z listi in ko so listi odpadli, so na deblu ostale brazgotine v obliki lusk pri Lepidodendronu in pečatov pri sigilariji.

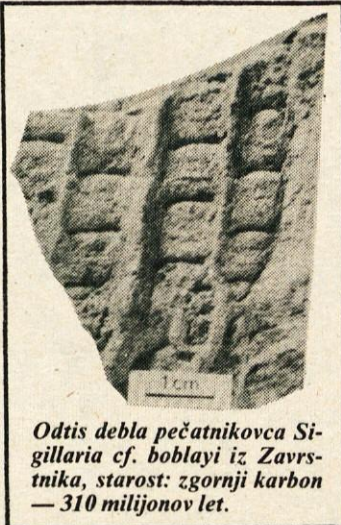
Po številu najdenih primerkov pri Zavrstniku so bile v takratnem močvirju najbolj razširjene preslice, ki so bile za razliko od današnjih tudi do 31 m visoke, njihovo deblo pa je bilo debelo do 1 m. Vsi okamenili ostanke pripadali rodu Calamites.

Zanimivi so še ostanke listov primitivnih golosemenk iz rodu Cordaites. To so bile drevesaste rastline, ki so imele veje samo v vrhu oblikovane v krono. Različno dolge veje so nosile številne spiralno razporejene liste.

Potem ko so do 90 cm dolgi in več deset cm široki listi odpadli, so na vejah ostale romboidne brazgotine.

Vse rastline, ki smo jih opisali, so živele le v starem zemeljskem veku ali paleozoiku in so tvorile značilno združbo zgornjekarbonskih tropskih drevesastih močvirij pred več kot 300 milijoni let. Tam, kjer so bili ugodni pogoji, so iz odmrlih rastlin nastala ogromna ležišča črnega premoga in geološka doba karbon iz starega zemeljskega veka je dobila po premoğu tudi svoje ime (latinsko: carbo = premog). Pri nas teh pogojev ni bilo, v kamninah pa so se nam do današnjih dni ohranili le okameneli ostanke rastlinskih debel, listov in korenin.

In na koncu morda še ena zanimivost. Primejava okamenelih rastlinskih ostankov iz okolice Litije z najdbami drugih po svetu je pokazala, da so se podobne rastline pojavljale v pasu, ki je v zgornjem karbonu zavzemal področja današnje Severne Amerike, Irske in Portugalske na zahodu, Severno Afriko južno od gorovja Atlas, segal preko Španije, Francije, Nemčije, srednje Evrope na Balkan in



Odtis debla pečatnikovca Sigillaria cf. boblayi iz Zavrstnika, starost: zgornji karbon — 310 milijonov let.

na današnje lisičjakovce, praproti in preslice.

Morda se bo kdo vprašal, kako je mogoče, da nekdo opisuje drevesa, stara več kot 300 milijonov let, saj je splošno znano, da se je homo erectus, ki bi mu že lahko rekli človek, pojavil šele pred kakšnim milijonom let, torej mnogo prepozno, da bi videl ta rastlinski svet. Vendar so se tudi zapisi iz daljne preteklosti ohranili, strokovnjaki pa jih lahko danes dokaj natančno preberejo v kamninah.

Marsikdo hodi na izlete v planine ali pa le v bližnjo okolico svojega doma, občuduje cvetje, drevesa, živali in vse tisto, čemur pravimo živa narava, ob vsem tem pa spregleda okamenelo življenje iz zemeljske preteklosti, ki je morda že več sto milijonov let vklejano v kamnine. Prav zaradi nepoučenosti je poznavanje tega dela narave ostalo le privilegij ozkih krogov raziskovalcev—geologov, ki na podlagi okamenelih ostankov živali in rastlin sklepajo o oblikah in razvoju nekdanjega življenja, razporeditvi kopnega in morja, tedanjem podnebnju ter o mnogih drugih vprašanjih, ki bi nam sicer ostala nejasna. Eden od najpomembnejših podatkov, ki nam ga nudijo okamenine, je prav gotovo njihova relativna starost. Le-ta nam pove, kdaj se je material, iz katerega je nastala kamnina, usedal. Že Darwin je zapisal, da se je življenje na Zemlji skozi geološka obdobja spreminjalo in stremelo k vse bolj popolnim oblikam. Če bi želeli to poenostaviti, bi lahko re-

Novice iz knjižnice

ŠTEVILKE GOVORIJU

Število izposojenih knjig v letu 1984 je preseгло standarde za izposajo v splošnoizobraževalnih knjižnicah. Izposojenih je bilo 53.896 knjig, kar je povprečno 3,1 knjiga na prebivalca. Največ knjig je bilo izposojenih v Litiji — 38.715, v Šmartnem 11.563 in v potujoči knjižnici 3.618. Izposoja se je povečala za 13% v primerjavi z letom 1983.

Po statistiki članov smo ugotovili, da se je v letu 1984 včlanilo v knjižnice 14% prebivalcev ali 2.488 članov, kar je 17% več kot v preteklem letu. Bralcev, starejših od 18 let, je 849 ali 34%. Število starejših bralcev se je v primerjavi s prejšnjim letom povečalo kar za 66%.

DEJAVNOST MED POČITNICAMI

Nekateri otroci so med počitnicami našli tudi čas za obisk URE PRAVLJIC. Organizirane so bile štiri ure pravljic. Vse pravljice so otroci tudi narisali, risbe pa krasijo prostore knjižnice. Za učence od 9. do 15. leta starosti so bile organizirane UGANKE, ZANKE in prelistavanje novih knjig.

8. FEBRUAR — DAN ODPRTIH VRAT

Ob slovenskem kulturnem prazniku bo v knjižnici že tretjič organiziran DAN ODPRTIH VRAT. V Litiji in Šmartnem bo potekala naslednja dejavnost:

- knjižnico si bodo lahko ogledali vsi občani in organizirane skupine.
- bralci, ki si želijo izposojati knjige, pa še niso člani knjižnice, se lahko včlanijo brezplačno.
- bralci lahko vrnejo zamujene knjige brez plačila zamudnine.

Dan odprtih vrat bo v knjižnici v Litiji v petek, 8. februarja 1985 od 11. do 18. ure, v podružnični knjižnici Šmartno (prostori osnovne šole) pa od 7. do 13. ure.

Joža Konjar

VEČERI V FARBARJEVEM GRADU V FEBRUARJU

1. FEBRUAR: predavaje z diapozitivi.

8. FEBRUAR: literarni večer ob slovenskem kulturnem prazniku

15. FEBRUAR: predstavitev novoizdanih kaset in plošč ter knjig

22. FEBRUAR: večer pantomime

V okviru klubskih večerov se bomo v februarju tudi aktivno vključili v izdajanje glasila občinske konference ZSMS Litija Glas mladih s svojimi prispevki.

Klubski večer se prične ob 18. uri in traja do 21. ure, osrednja tema se prične ob 19. uri.

Odbor za klubsko dejavnost pri OK ZSMS Litija

MLADINSKI SERVIS

Delali bomo!

O mladinskem servisu v Litiji smo pisali že v prejšnji številki. Takoj po novem letu so stekle pospešene priprave za ustanovitev. Občinska konferenca litijske mladine, ki se je lotila te akcije, je vsem delovnim organizacijam in zasebnikom v litijski občini že poslala vprašalnike, da bi ugotovili potrebe združenega dela po tovrstni obliki zaposlovanja dijakov in študentov. Za to številko smo vam pripravili vprašalnik, vaši odgovori pa nam bodo dali jasno sliko, kakšno je zanimanje za zaposlovanje dijakov in študentov preko mladinskega servisa.

Prosimo, da vprašalnik izpolnite čitljivo in ga pošljete do 15. februarja na Občinsko konferenco ZSMS Litija, Ponoškiška 6, 61270 Litija.

VPRAŠALNIK

- Ali si pripravljen postati član mladinskega servisa? da ne
- Kdaj bi želela opravljati priložnostna ali občasna dela?
 - Katere mesece
 - Koliko si pripravljen v teh mesecih delati?
- V času šolanja imajo delovne organizacije potrebe po občasnih in priložnostnih delih po nekaj ur. Ali bi želel opravljati taka dela kljub šolskim obveznostim?
- Ali si že oz. si bil član kakšnega drugega servisa? da ne

IME IN PRIIMEK:

NASLOV:

DATUM IN KRAJ ROJSTVA:

NASLOV ŠOLE IN LETNIK:

Rudi Bregar



Kultura

Srečanje na Polšniku

— Med odraslimi pevskimi zbori so vse pogostejša medsebojna srečanja, na katerih je vedno dovolj obiskovalcev. V decembru sta priredila skupni koncert na Polšniku ženski pevski zbor KUD Fran Levstik iz Gabrovke pod vodstvom Marjane Kralj in domači moški pevski zbor, ki ga vodi Ivan Fojkar.

Prvič v Šmartnem

— Ob dnevu JLA sta Občinska konferenca ZRVS in Občinski štab za teritorialno obrambo Litija organizirala svečano proslavo, ki je bila tokrat prvič v avli šmarske šole. Po podelitvi številnih priznanj in branju napredovanj je stekel kulturni program pod geslom »O, moja dežela!«, ki ga je obso delovanju ostalih učiteljev, otroškega in mladinskega zbora, obeh instrumentalnih krožkov in recitatorjev pripravila Lojzka Koritnik.

»Učiti, živeti, delati!«

Na osrednji prireditvi ob občinskem prazniku, bila je 22. decembra 1984, je v kulturnem programu, ki je potekal pod naslovom »Učiti, živeti, delati!« sodelovalo nad 200 mladih izvajalcev. Nastopali so: otroška in mladinska pevška zbora litijske in šmarske osemletke, instrumentalni krožek šmarske šole, učenci glasbene šole iz Litije, recitator Jože Sevljak, napovedovalka Marina Krnel in zborovodje Darinka Slimšek, Lojzka Koritnik in Janko Slimšek, ki je napisal tudi scenarij.

Pestro praznovanje

Za zadnji šolski dan v minulem koledarskem letu je šolska skupnost šmarske osnovne šole pripravila kulturni dan, ki ga je namenila noveletnemu praznovanju. Učenci nižje stopnje so si najprej ogledali igrico Zadnje sanke, ki jo je zaigrala domača dramska skupina pod vodstvom zunanje sodelavke Martine Pošebal, nato pa so organizirali zabavo po razredih. Najbolj živahno je bilo pri prvošolcih, ki so povabili v goste dve skupini otrok iz vrtca. Učenci od 5. do 8. razreda so pripravili šaljev program in ples kar v avli. Praznovanje so sklenili s tradicionalnim obiskom v Lesni industriji Litija, kjer so s pesmijo, glasbo, plesom in besedo voščili delavcem tega kolektiva srečno novo leto.

Obvestilo obiskovalcem kina Šmartno

Cenjene obiskovalce obveščamo, da zaradi zmrzali, popravila filmske aparature in selitve kina v Litijo zapiramo kino Šmartno.

Filmski spored se bo nadaljeval v sindikalni dvorani na Stavbah v Litiji predvidoma 23. februarja 1985.

Obisk operne predstave

Zadnji petek v prvem polletju so imeli šmarski tretješolci in četrtošolci kulturni dan. V srednji dvorani Cankarjevega doma so si ogledali mladinsko opero v dveh dejanjih »Palček« skladatelja Hansa Henzeja. Za izjemno doživetje, ki ga mladim obiskovalcem nudi predstava, pa so bili prikrajšani učenci 5. in 6. razreda, ki zaradi hudega mraza 7. januarja niso mogli odpotovati v Ljubljano.

Boris Žužek

Jubilejni koncert Litijskih godbenikov



SPO 85 let

V petek, 14. decembra 1984, je potekal v polni dvorani na Stavbah slavnostni koncert litijskega sindikalnega pihalnega orkestra ob njegovi 85-letnici. Po nagovorih predsednika orkestra Rudija Bernika in Janeza Kresa, predsednika Občinskega sindikalnega sveta Litija, ki je bil pokrovitelj svečanosti, so razvili nov društveni prapor, nato pa je stekel nastop 45-članskega orkestra, ki ga že vrsto let uspešno vodi dirigent Jože Dobravec. Ob jubileju so orkestru čestitali poleg pokrovitelja še Zveza kulturnih organizacij Litija, Zasavski rogisti, Gasilsko društvo Litija, Pihalni orkester Vevče, KUD Jevnica in Zvon iz Šmartna.

Kot gostje so zaigrali tri skladbe tudi Zasavski rogisti pod vodstvom Daneta Namestnika, vsi njegovi člani so sodelovali pri

litijski godbi in obiskovali glasbeno šolo, iz katere tudi sedaj pridobivajo nove godbenike in godbenice.

Zveza kulturnih organizacij Slovenije je ob jubileju podelila posameznikom 19 Gallusovih odličij. Tako so Zvonimir Bric, Milan Krafogel, Franc Jančar, Tine Perme in Stane Setničar prejeli zlato značko, Franc Boldin, Izток Mali, Matjaž Peskar, Danilo Panič, Vojko Rožanc, Jože Setničar, Andrej Štrifoj in Igor Žoniar srebrno, Nono Dobravec, Vladka Gradišek, Bogdan Gombač, Marjan Jančič, Branko Kralj in Milojka Namestnik pa bronasto Gallusovo značko. Pohvalim naj še razstavo, ki jo je pripravil upravni odbor jubilaranta v avli dvorane, z njo je prikazal bogato kroniko delovanja ansambla od ustanovitve dalje.

● ENAJSTA ŠOLA V LITIJU

PRIREDITEV ZA MLADE IN MANJ MLADE

V dvorani na Stavbah in pred njo je bilo tisto prednovoletno soboto zares veselo. Občinska konferenca ZSMS Litija je v sodelovanju z Ljubljanskim dnevnikom organizirala zabavno in poučno prireditev za mlade, pionirje, mladince in za vse, ki se počutijo mladi. Kljub nekoliko nizkim temperaturam je bilo vse

dopoldne v parku pred dvorano polno otročadi, ki se je v najrazličnejših igrinah potegovala za lepe nagrade, ki so jih prispevali litijski zasebniki ter ljubljanske in litijske delovne organizacije.

Tudi razmeroma nizke temperature niso motile mladih nadebudnežev, da ne bi že od devete ure naprej prihajali z

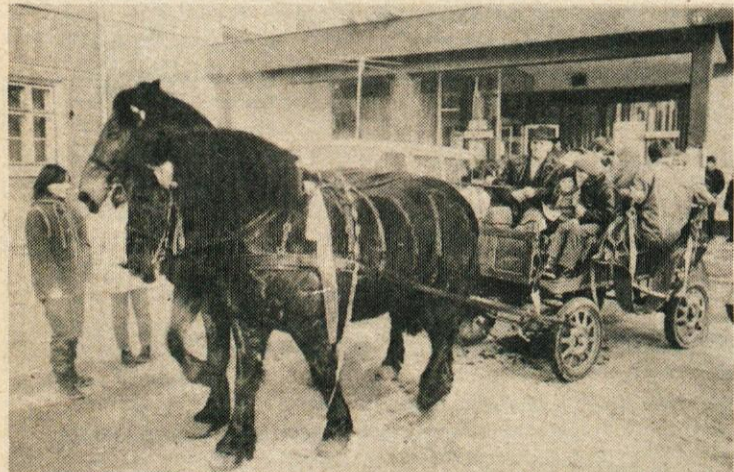
vrečkami papirja, vstopnina je bila namreč kilogram odpadnega papirja, in se udeleževali prvega dela programa, namenjenega najmlajšim. V otroški matineji so se predstavili lutkovna skupina iz Litije, plesni skupnini iz Jevnice in litijske osnovne šole ter s pantomimo Lilijana Baček iz Ljubljane. Istočasno pa se je v

parku odvijal že prej omenjeni otroški živ-žav. Popoldne se je začel program za nekoliko starejše mladince, v katerem so se predstavili glasbeniki ter skupine, zvečer pa je program popestril še plesni večer.

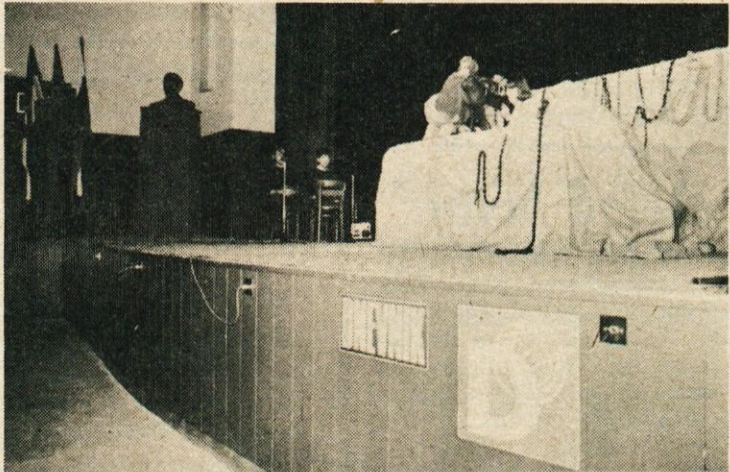
Vseskozi pa se je odvijala šola mikroročunalništva. V avli so bili postavljeni računalniki, na katerih so se mladi in

seveda tudi starejši preizkusili v programiranju in ravnanju z njimi. Prav tako se je predstavila tudi skupina mirovnikov pri republiški konferenci slovenske mladine, dopoldne in del popoldneva pa je pod vodstvom domačega akademskega kiparja Zlata Rudolfa potekala tudi šola koparjenja oz. oblikovanja in risanja.

Vsi, ki so obiskali to veliko prednovoletno prireditev, so bili s programom več kot zadovoljni. Organizatorji pa so bili veseli, da jim je prireditev uspela in da so mladim obiskovalcem ponudili širok spekter dejavnosti. Upamo, da bo podobnih prireditev v Litiji še več. Besedilo: Rudi Bregar
Fotografija: Bojan Ambrož



Otroci so se zelo radi popeljali s kočijo.



Na odru v dvorani se je najmlajšim predstavila tudi domača lutkovna skupina



Otroci so se potegovali za lepe nagrade, seveda ob prijetnih igrinah



Zlato Rudolf je otroke uvajal v svet oblikovanja



Malo starejši mladinci so se preizkusili ob računalnikih



Na kitari se je predstavil Venjo Dolenjc (Foto: Bojan Ambrož)

ŠE POMNITE, TOVARIŠI?

PIŠE:

Marjan Kokalj

Živel sem na Bregu kot najmlajši v šestčlanski družini, ki se je težko prebijala skozi življenje. Oče, ki je bil po poklicu čevljar, je delal pri cestnem podjetju. V kriznem obdobju tridesetih let je ostal brez dela. Opravljal je različna priložnostna dela, dokler ni dobil stalne zaposlitve na tedanji Slančevi žagi v Zagorici

Starejši brat Franci se je že izučil za pleskarja v Zagrebu, brat Cvetko se je učil za kleparja v Celju pri stricu Avgustu Štoku, sestra Eli pa za šiviljo.

Z nekaj prihranki in s pomočjo dobrih ljudi iz Litije sta starša kupila rodoviten kos zemlje, ki smo jo pričeli obdelovati. Kazalo je že, da se družini obetajo boljši časi, toda ne za dolgo.

Tisto pomlad leta 1941, ko so fašistične in nacistične sile že okupirale nekatere države, sem obiskoval osnovno šolo. Ljudje, ki so prihajali v vas, so prinašali novice o dogodkih doma in v svetu. Povsod je bilo čuti nekakšno zaskrbljenost. Vaščani so se sestajali v gostilni pri Potokarju, na opekarni pri Francu Koprivnikarju, v kolarski delavnici pri Jančetu Ponebšku. Razpravljali so o novicah in obujali spomine na grozote prve svetovne vojne. Večkrat je bilo slišati besede: »Vojna bo.«

Narava se je že prebujala v pravi pomladi, ko je v vas prišla jugoslovanska vojska.

Vojaško opremo so pripeljali na lesenih vozovih, ki so bili posebno močno izdelani. Vlekli so jih konji, pa tudi voli. Vojaki so se utaborili po kozolcih, hlevih, skednjih in hišah.

Tudi pri nas je prebivala skupina vojaških starešin. Oblečeni so bili v uniforme iz čvrstega svetlosivega blaga in oprtani s težkimi usnjenimi pasovi, na katerih so viseli naboji, pištole in drugi pribor. Vojaki so bili oboroženi s puškami in bajoneti. Nekateri so bili obuti v škornje, drugi pa v čevlje z gamašami.

Med vaščani je vladala zaskrbljenost. Tudi sosedovega psa Harija je prevzel strah. Čeprav je bil hud, je ob pogledu na vojake, ki so hodili mimo, drgetal na svojem ležišču.

Nekaj dni pred kapitulacijo so vojaki odšli proti Radohovi vasi. Po razpadu stare jugoslovanske vojske so prihajali v vas posamezni vojaki in ponujali vojaško obleko pa tudi orožje, v zameno za navadna oblačila, v katerih bi se lahko varno vrnili na svoje domove.

Nenadoma pa smo zvedeli, da je v Litiji že nemška vojska. Izvidniki so prišli tudi na Breg. Pripeljali so se na motornem vozilu s tremi kolesi. Njihove temnozelenke uniforme, čelade in avtomatsko orožje so vzbujale strah.

Mladost in vojna

Okupatorji so pričeli pleničiti blago po trgovinah, ki so bile v zasebni lasti. Med drugim so zaplenili vse usnje Francu Volku, čevljarju, ki je

imel poleg delavnice še majhno prodajalno. Na javnih poslopih so bile razobešene zastave s kljukastim križem.



V vasi so razobesili plakate v slovenskem in nemškem jeziku, s katerimi so pozivali prebivalce, da morajo takoj predati oblastem vse orožje in vojaško opremo. Za prikrievanje ali posest orožja so bile zagrožene stroge kazni. Tudi radijske sprejemnike je bilo treba oddati, čeprav so jih imeli le nekateri prebivalci.

Sledil je poziv za popis prebivalstva. Napovedanega dne smo vsi vaščani odšli v Litijo, kjer so nas v osnovni šoli popisali in zdravniško pregledali.

Nazadnje smo morali vsi člani družine stopiti v naslednji prostor pred skupino uradnikov, ki so bili večinoma uniformirani. Med njimi je sedel tudi Ernst Puschmann, tedanji nemški agigator, ki je živel v graščini Slatina. Staršema so zastavljali vprašanja o poreklu družine in druga, nato so se posvetovali. Na kraju je Puschmann dal pripombo za očeta: »Ta mož je sumljiv!«

Vsaka družina je prejela tudi listino, na kateri so bili podatki o vseh članih družine z naslovom bivališča, le-to smo morali pripeti na vhodna vrata stanovanja.

Hrano in druge življenjske potreščine, kolikor jih je bilo na voljo, smo lahko kupovali le na posebne nakaznice, ki so jih oblasti delile po mesecih. Plačilno sredstvo pa so bile nemške marke.

Vsa imena krajev in vasi so okupatorji poimenovali v nemškem jeziku, da bi bila dežela videti povsem nemška. Na cestnih križiščih, železniški postaji, upravnih poslopih, trgovinah, gos-

tilnah in na šoli so bili nemški napisi.

Okupatorjeva vojska je zasedla tudi sedanji Zadrudni dom in se v njem utrdila. Okna so pregradili do polovice z betonskimi stenami, iz katerih so zijale strelne line. Tudi drugod so gradili bunkerje. Most čez Savo je bil zastražen. Gibanje prebivalstva ponoči je bilo prepovedano. Veljala je posebna policijska ura. Čez noč so izselili zavedne slovenske družine iz Litije v Srbijo. Njihova stanovanja pa so zasedli okupatorji.

Na domu nas je pogosto obiskoval mamin brat Franci Štok, ki je imel majhno trgovino v Litiji. Z mamo se je dostikrat zaupno pogovarjal. Ob vsaki priliki sem malo prisluhnil. Tako sem zvedel tudi, kaj pomeni ime tajne policije gestapo.

Nekega dopoldneva smo zvedeli, da ležita v potoku Reka, malo naprej od izvira Jablaniškega potoka, dva mrtveca. Med drugimi sem tudi jaz odšel na prizorišče. Mlajša moška sta ležala med vejvjem v manjšem tolmunu tako, da so jima noge molele iz vode. Bila sta brez čevljev. Eden je imel na sebi ženske nogavice. Tako sta ležala nekaj časa. Menda sta bila Jakopinova iz Jablanice. Starša sta govorila, da so brutalen umor zagrešili gestapovci in da so ju pustili ležati zato, da bi ustrašovali prebivalstvo.

— se nadaljuje —

OSTAL JE ŽIV, PRIČA DVANAJSTIH UMORJENIH

Piše: Milan Garantini

V začetku zime leta 1944 je bila nemška ofenziva v polnem razmahu. Nemci so se podili v okolici Vač in kot volkovi besno iskali svoje žrtve. Pobjajali so vse, kar jim je prišlo v roke.

27. decembra je prišel nekdo na obisk k Ronkarjevimi. Domači so ga vprašali za nasvet, kam naj se umaknejo pred sovražnikom. Svetoval jim je Rožančev jama, ki je nedaleč od njihove hiše. Vanjo so se zatekli Ronkarjevi: Marija, Nežka, Anton in Janez, Saražin Jože, doma iz Divače na Primorskem, Alojz Gril iz Kolovrata, Jelka Potočnik iz Zduš pri Kamniku, Drago Cukjati iz Šentgordarda, Jože Lebar z Izlake, Gašper Sajovic iz Zatreznika in kmet Uštar, po domače Rožančev Avgust. V jama so se umaknili 28. decembra zrana zjutraj. Sneg je za njimi prekril vse sledi.

Nemci so jama izsledili. Ukazali so, da morajo vsi iz nje. Nemci so jih nato zvezali z vrvo in jih odpeljali na Vače.

V tem času je druga skupina Nemcev prignala dva ujeta partizana. Bila sta to Jože Predovnik in Jože Fakin, rudarja iz Trbovelj.

Fakin je bil edina priča tragedije. O tem mi je nekoč pripovedoval tole:

»Ko so naju Nemci prignali na Vače, so naju priključili skupini zvezanih talcev. Privezali so naju k vrvi, na katero so bila privezana tudi Ronkarjeva dekleta. Med talci je bil tudi starejši možak. Nekdo od vojakov nama je zabrusil v srbohrvaškem jeziku: Sada imate oslobodilački rat! Ustavili smo se pred Zarnikovo gostilno.

29. decembra je bil hladen dan, nebo je bilo jasno, sijalo je sonce. Privezali so nas z žico. Še prej pa smo se morali sezuti. Dekletom so iz las pobrali tudi sponke. Jaz se nisem hotel sezuti. Neki vojak mi je čevlje s silo potegnili z nog in si jih potem sam obul.

Potem so nam izrekli smrtno obsodbo z ustrelit-

tvijo. Nekdo izmed nas, mišlim, da je bil to Uštar, je rekel: Jaz sem kmet. Nemški oficir, ki je sporočil obsodbo, pa je cinično odvrnil: Nič zato, tudi kmeta ustreliti.

Tako zvezane so nas kot mrtvaški spreved odgnali na morišče nad Vačami. Jaz sem si že med potjo mencial roki. Uspelo mi je, da sem zrahljal žico, s katero smo bili zvezani. Ko so nas prignali na morišče, so se krvniki s puškami postavili pred nas. Ukazali so nam, da se obrnemo proč in uležemo na trebuh. Vedeli smo, da so prišle zadnje minute našega življenja. Takrat so dekleta zajokala. Mojsotrpina Jože Predovnik je rekel: Danes zadnjič vidiva, kako sije sonce. Šepnil sem mu: Jaz bom skočil. Jože mi je odvrnil: Dobili te bodo in te še bolj mučili.

Ko so se žrtve ulegle na zasneženo zemljo, sem planil v morilce, ki so bili pripravljani za strel. Bili so tako presenečeni, da so skočili narazen, da ne bi koga pomendral. Medtem je zavpil nekdo

od morilcev: Aufpassen, bandid! Že sem bil na cesti, ki se je vila spodaj pod moriščem. Tam je bila druga skupina Nemcev, ki se je tudi podzvestno razmaknila. Imel sem pristo pot, le strelji so udarjali za menoj. Eden me je zadel v peto. Spodneslo me je. Nemec tam zgoraj je zakričal: Bandid kaput! Pobral sem se in bežal naprej ter se rešil smrti.

Slišal sem streljanje, ko so Nemci tam zgoraj pobijali moje sotrpine.

Alojz Gril, po domače Pirovčev, je bil doma iz Kolovrata pri Mlinšah. Bil je borec I. štajerskega bataljona, nato pa je bil v Zasavskem bataljonu, v minerskem vođu, Bil je ranjen in se je v Slivni zdravil. Jože Saražin, doma iz Divače, je pribežal v Jugoslavijo, da bi se izmaknil italijanski vojski, služil je pri vaškem trgovcu in kmetu Kristanu. Bil je obveščevalec v KZO in je bil ranjen. Prav tako Ronkarjev Anton. Jelka Potočnik, doma iz Zduš pri Kamniku, je bila pri Ron-

karjevih, ker ji je doma grozila aretacija.

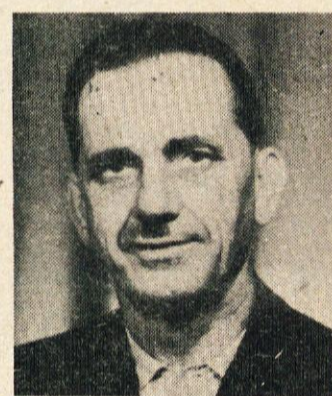
Marija in Nežka Osolnik sta bili članici mladinskega aktiva in članici SKOJ od spomladi 1944. Mladinski aktiv je takrat vodila Ančka Komovec, zdaj poročena Razpotnik na Dolu pod Goro.

Nemci so pustili ležati žrtve na morišču teden dni. Tako so jih domačini videli, kako so onemeli v smrtnih krčih. Pobeljeni so bili s snegom vse do pokopa 6. januarja.

Jože Fakin, edina preživelja priča, mi je povedal, da je šel vsako leto na kraj morišča, kjer danes stoji spomenik in se poklonil svojim sotrpinom. Zdej je tudi Jože že pokojni. Stanoval je v Trbovljah, Hohkrautova 26.

V tem času so ob ofenzivi postrelili na Malih Selah 32 nedolžnih neoboroženih ljudi, ki so jih polovili po raznih krajih s tega področja.

Na Selah so požgali Selanovo domačijo, gospodarja, ki je celo življenje garal na



hribovski domačiji, so vrgli skupaj s hčerko v plamene.

Na Rovišah pod Zasavsko goro so v teh dneh pobili štiri ujete trboveljske rudarje — partizane in jih vrgli v gorečo Gričarjevo domačijo.

Tako je delala nemška vojska na naši zemlji.

Prispevek sem napisal ob 40-letnici smrti nedolžnih ljudi, da starejšim osvežim spomin na žrtve, mlademu rodu pa predočim, kako je treba ceniti naš skupni prispevek v borbi za svobodo.

POPRAVEK

RAZPISA ZA DELNO NADOMESTITEV STANARINE ZA LETO 1985

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Litija je v decembrski številki Glasila občanov v razpisu delne nadomestitve stanarine za leto 1985 pomotoma objavila, da do delne nadomestitve stanarine niso upravičeni prosilci, ki so lastniki avtomobila. Po sprejetem samoupravnem sporazumu o socialnovarstvenih pomočeh lastništvo osebnega avtomobila ni več omejitev za prejemanje delne nadomestitve stanarine, zato ponovno obveščamo vse imetnike stanovanjske pravice, da so upravičeni do delne nadomestitve tudi lastniki osebnih avtomobilov.

Hkrati obveščamo vse prosilce, da je rok za oddajo vlog podaljšan do 15. 2. 1985.

STANOVANJSKA SKUPNOST LITIJA

Komunalno obrtno podjetje KOMUNALA LITIJA Litija, Ponoviška 15

OBVESTILO

Občane, ki imajo v zakupu vrtičke, obveščamo, da zemlje ne bomo preorali, ampak jo bomo skušali kar najbolj pravično razdeliti. Zato prosimo vse, ki so za vrtičke zainteresirani, da to sporočijo na KOP Komunala, Litija, Ponoviška 15. Zemljo bomo po predhodnem obvestilu razdelili v marcu.

Dom »Tisje« Šmartno pri Litiji Komisija za delovna razmerja

razpisuje prosta dela in naloge

STREŽNICE

za nedoločen čas.

Pogoj: končana osnovna šola

Prijave z dokazili pošljite v 15 dneh na naslov Dom »Tisje« Šmartno pri Litiji



ROKOMET

Lahko bi bili še višje

Končan je prvi — jesenski — del prvenstva v I. republiški rokometni ligi za moške. Moštvo Usnjara je v najelitnejšem republiškem tekmovanju zasedlo šesto mesto, kar je sicer precej pričakovana uvrstitev, vendar pa je seštevek točk zanesljivo pod načrtovanim. Glede na ugoden razpored tekem, bi bil lahko iztržek točk malo večji, glavni vzrok za to pa sta dve izgubljeni tekmi na domačem igrišču (Jadran, Ajdovščina) in zamujena priložnost za zmago v Škofji Loki z Jelovico. Vendar pa je moštvo Usnjara nepričakovano osvojilo tudi točko na vročem terenu v Izoli z Jeklotehno in nepričakovano točko v Šoštanjju s tamkajšnjim istoimenskim moštvom in kandidatom za prvo mesto.

Za nadaljevanje prvenstva spomladi 85 se bo moštvo nenehno pripravljalo v (premajhni) telovadnici v Šmartnem, sicer pa bo treniralo v športnih dvoranah izven Litije (Ivančna gorica, Trebnje, Trbovlje, Radeče...), kar pa vzame igralcem in vodstvu ekipe precej časa, ne nazadnje pa tudi denarja, saj je treba plačati prevoze in najemnine dvoran v drugih krajih.

Sicer pa je uvrstitev ekipe več kot dobra, vsaj glede na pogoje dela (brez športne dvorane). Vendar pa so rokometisti slabost kar sami nadoknadili z veliko borbenostjo, zavestjo, številni gledalci pa so jim pri tem vesekoli pomagali, za kar so jim vsi igralci zelo hvaležni.

Spomladi bo moštvo prvi dve tekmi igralo v gosteh (prvi dve spomladanski koli se igra v dvoranah) in sicer z Mokercem KIG in Jadranom, tako da se bodo domačim gledalcem predstavili šele v tretjem kolu.

Lestvica jesenskega dela prvenstva I. republiške rokometne lige:

1. Inles	11	9	1	1	280 : 229	19
2. Šoštanj	11	9	1	1	303 : 271	19
3. Ajdovščina	11	8	2	1	285 : 256	18
4. Krško	11	6	1	4	270 : 250	13
5. Jeklotehna	11	4	4	3	247 : 242	12
6. Usnjar	11	4	2	5	291 : 280	10
7. DVZ Ponikve	11	3	3	5	229 : 237	9
8. Minerva	11	3	2	6	257 : 270	8
9. Mokerc KIG	11	3	1	7	231 : 261	7
10. Astra Jadran	11	2	2	7	255 : 282	6
11. Ormož	11	3	0	8	246 : 298	6
12. Jelovica	11	2	1	8	250 : 275	5

Tine Brilej

Volilna skupščina RK Usnjar

Volilna skupščina Rokometnega kluba Usnjar je bila 11. januarja 1985. Na skupščini so razpravljali o spremembah statuta RK Usnjar in izvolili organe kluba. Zaradi lažjega izvajanja tekočih operativnih nalog so oblikovali sekretariat predsedstva, ki ga bodo sestavljali nosilci posameznih delovnih področij. V predsedstvo so bili izvoljeni nekateri novi člani, ki bodo poleg dosedanjih pomagali pri delu kluba. Za predsednika je bil ponovno izvoljen Anton Savšek. Rokometisti so na skupščini ugotovili, da je športna dvorana nujen pogoj za nadaljnje uspešno delo, v nasprotnem primeru bo sedanjo kvaliteto zelo težko obdržati, saj skoraj vsi tekme trenirajo in igrajo rokomet v dvoranah.

T. B.

Čez sto udeležencev pohoda

Letošnjega tradicionalnega spominskega planinskega pohoda na Tisje — četrtega po vrsti — se je udeležilo rekordno število udeležencev, kar 1108.

V suhem in ne prehladnem vremenu so se v soboto, 15. decembra, že ob 7. uri zjutraj vile dolge kolone planincev od spomenika NOB v Litiji proti Ježi in Bregu ter po lepo označeni in urejeni poti naprej do Jelše in Tisja, prizorišča borbe II. štajerskega bataljona z okupatorjem dne 24. decembra 1941.

To je bila zares lepa manifestacija za praznik občine Litija. Množica ljudi je obudila spomine na NOB, na tisenško bitko, padle partizane, aktiviste OF in druge žrtve NOB. Učenci Osnovne šole Franc Rozman — Stane so pri spomeni-

ku na Tisju pripravili skromno, toda prijetno proslavo, 30 članska ekipa Planinskega društva Litija in drugih sodelavcev pa je organizacijo pohoda izvedla brez kakršnih koli spodrsrljajev.

Četrtrč je bilo na pohodu 125 udeležencev, ti so dobili srebrno značko, prvič pa jih je bilo 550, ti so prejeli bronasto značko. Ostali so bili drugič ali tretjič.

T. B.

Zavod za izobraževanje in kulturo Litija, Parmova 9 Delavska univerza

TEČAJ ŠIVANJA IN KROJENJA

V začetku februarja bomo organizirali nov začetni tečaj šivanja in krojenja. Prijave sprejemamo do 10. 2. 1985, osebno ali po tel. št. 881—182.

Vabimo vas, da se vpišete!

TEČAJ RAČUNALNIŠTVA

Občane obveščamo, da pripravljamo novo izobraževalno obliko — uporaba hišnih računalnikov — za mladino in odrasle. Tečaj obsega 25 ur. Prijavite se osebno ali po tel. št. 881—182. Tečaj se bo predvidoma pričel v marcu.

Vabljeni!

Študenti, študentke!

Si želite v času študija izboljšati svoje materialno stanje?

Vabimo vas k sodelovanju za dinamična in pestra opravila pri organizaciji filmskih in gledaliških predstav v dvorani na Stavbah. Potrebujemo blagajnika, biljeterje in garderoberja.

Vse informacije dobite na ZIK Litija, Parmova 9 ali po telefonu št. 881—617.

Sindikalne športne igre Litija 1984

TVD PARTIZAN Litija in Občinski sindikalni svet Litija sta tudi v letu 1984 organizirala sindikalne športne igre Litija 84. Skupno je sodelovalo 13 delovnih organizacij, ki so se pomerile v 8 moških in 2 ženskih disciplinah. Iger se je udeležilo 350 tekmovalcev.

Igre so bile dobro organizirane, saj je organizator dosegel zahteve, da so za posamezne ekipe nastopili tekmovalci, ki delajo v tisti DO, za katero so nastopili. Poudariti moramo, da je bila udeležba v moški konkurenci dokaj številčna, žal pa to ne moremo reči za ženske panoge. Glavna naloga v letu 1985 bo prav ta, da bi se tega tekmovanja v okviru sindikalnih športnih iger udeležilo čim več žensk.

Letošnje tekmovanje se bo pričelo že v marcu, da bi igre potekale nemoteno skozi vse leto.

Ob koncu iger so bili podeljeni pokali za najboljša mesta, ostali pa so prejeli diplome.

Skupni zmagovalec iger v letu 1984 je bila Predilnica Litija, Postaja milice Litija pa je prejela pokal za najbolj disciplinirano ekipo.

Marjeta Plaznik

Komisija za delovna razmerja KOP KOMUNALA Litija, Ponoviška 15, 61270 LITIJ

objavlja prosta dela in naloge:

1. INKASANT

Pogoji:

- končana osnovna šola
- 3 leta delovnih izkušenj
- poskusno delo traja 3 mesece

2. VODOVODNI INSTALATER

pogoji:

- končana poklicna šola ustrezne smeri
- 3 leta delovnih izkušenj
- poskusno delo traja 3 mesece

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na gornji naslov. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Zavod za izobraževanje in kulturo Litija

razpisuje prosta dela in naloge:

SNAŽILKE

(s polovičnim delovnim časom) za čiščenje dvorane na Stavbah

SNAŽILKE

(s polovičnim delovnim časom) za čiščenje prostorov na gradu Bogenšperk.

Možna je združitev obeh del in nalog v eno zaposlitev s polnim delovnim časom. Delo se združuje za nedoločen čas.

Pogoji:

- dokončana osnovna šola
- poskusno delo 2 meseca

Prijave sprejema do zasedbe delovnih mest Zavod za izobraževanje in kulturo Litija, Parmova 9.

Lep uspeh pionirjev in pionirk ŠK Litija

V šahovskem dvoboju se je kombinirana ekipa pionirjev in pionirk ŠK LITIJA v Trbovljah pomerila z vrstniki iz ŠK RUDAR in jih premagala z rezultatom 4,5 : 1,5.

Litijani so igrali v postavi: Aleš Obreza, Tinko Dolinšek, Andrej Mrzel, Irena Štrus, Liljana Janežič in Melita Borštnar.

Srečko Kolar

PREKLIC

Podpisani ANTON JESENŠEK iz Lupinice preključem vse besede kot neresnične, ki sem jih dne 7. 10. 1984 izrekel ANTONU KNEZU iz Lupinice in se mu obenem opravičam.

Anton Jesenšek

ŠAH

Spet kvaliteten turnir

Litijski šahisti so konec decembra lani v počastitev občinskega praznika organizirali tradicionalni 5. vikend turnir.

Poleg kvalitetne zasedbe je bil tokratni turnir tudi številčno zaseden, saj se ga je udeležilo 48 šahistov iz 12 slovenskih šahovskih klubov.

Na turnirju so sodelovali tudi najboljši litijski šahisti: MILINKOVIČ, PRETTNER, MEGLIČ, OBREZA, ŠEKULIČ, ČELESNIK, KOLAR.

Po 9 kolih švicarskega sistema je bil vrstni red naslednji:

MAZI (ŠK Domžale) in ZUPE (ŽŠK Maribor) 7 točk, OREL, ZORMAN, GODEC 6,5 točke HALIK, ČREPAN, JAZBEC, LILE 6 točk ŠTUCL, MILINKOVIČ, KOLAR, ČEPOV, KONVALINKA in KRAŠOVEC po 5,5 točke itd.

Turnir, ki je bil odlično organiziran, je otvoril Tine Brilej.

Srečo Kolar

Mirni živci in prava varianta

Zagreb je bil organizator odprtega mednarodnega prvenstva v šahu za posameznike, katerega se je udeležilo rekordno število šahistov in šahistk, skupaj 178 iz devetih držav Evrope, Srednje Amerike in Avstralije.

Po sestavi igralcev so bile zastopane vse šahovske titule in kategorije: 2 velemojstra, 11 mednarodnih mojstrov, 14 fide mojstrov, 68 mojstrskih kandidatov in ostali nižjih kategorij.

Vzrok številni udeležbi je predvsem v želji mladih po dokazovanju in visok nagradni fond za profesionalce. Pravilnik igranja je bil 11 kol po švicarskem sistemu. Po dokaj zanimivih igrah si je prvo mesto razdelila peterica šahistov: ZAPATA (Kolumbija), JOHANSSON (Avstralija), HREŠČ, BERTOK in MARANGUNIČ (vsi Jugoslavija) z 8,5 točke, KOMLJENOVIC in ALVJR 8 točk, FEHER, Madžarska, ROGULJ BUKAL, CVETKOVIČ, ŽARAK, LALIČ in KOLAR 7,5 točke (vsi Jugoslavija), COSTA (Švica), MINIČ, MRDŽA, KOŠANSKI in VLAS-TA MAČEK (Jugoslavija) 7 točk itd.

Turnir je trajal 11 dni in je bil odlično organiziran.



Komisija za delovna razmerja in stanovanjske zadeve pri sveti Osnovne šole Dušan Kveder—Tomaž Litija

objavlja prosta dela in naloge

POMOČNICE GLAVNE KUCHARICE

Pogoj:

- končana poklicna šola (gostinska, smer kuhar), 5 let delovnih izkušenj, splošna in posebna zdravstvena sposobnost, poskusno delo 30 dni

Nastop dela: 1. 2. 1985

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Stanovanja ni. Prijave pošljite na tajništvo šole v 8 dneh po objavi.

ŠD »PRESAD« GABROVKA OBVESTILO

Športno društvo »Presad« Gabrovka obvešča, da zaradi premajhnega števila prijav nismo izvedli noveletnega turnirja v dvoranskem nogometu. Turnir bo organiziran 10. 2. 1985 v telovadnici osnovne šole v Gabrovki. Ekipa se lahko prijavi po telefonu v dopoldanskem času na številko 871—042, v popoldanskem času pa na številko 871—041, kjer boste prejeli vse informacije.

Ekipa mora šteti najmanj 4 in največ 6 članov. Igra se po pravilih dvoranskega nogometa. Prijavnina je 1.000 dinarjev. Žrebanje bo v četrtek, 7. 2. 1985, zvečer.

? Vi vprašujete — mi iščemo odgovore

Krajani Jablaniške doline so nam pred dnevi poslali pismo, v katerem sprašujejo, kakšne so možnosti, da bi tudi skozi njihov kraj vozil avtobus, saj v Litijo in druge kraje hodi na delo in v šole veliko vaščanov.

Odgovor smo poiskali pri delovni organizaciji Integral, TOZD Turbus. Takole se glasi:

ODGovor: Delovna organizacija SAP, TOZD Turbus, je zainteresirana za trižmenski prevoz na relaciji Gabrovka—Litija—Gabrovka. Proga bi potekala skozi Jablaniško dolino. Avtobus bi pričel voziti 21.1.1985.

Prižadevamo si, da bi z DO dosegli soglasje, kar pa nam doslej še ni uspelo.

Integral

GLASILO OBČANOV

Ustanovitelj: občinska konferenca SZDL Litija. Glavni urednik: Andrej Kralj. Ureja uredniški odbor: Jože Sevljak (odgovorni urednik), Mija Bernik, Franc Končar, Mojca Lebinger, Franc Mali st., Slavko Rokavec, Boris — užek, Jelka Belec (lektor Glasila občanov). Uredniški odbor Delegatskega obveščevalca: Tine Brilej (odgovorni urednik), Mari Merzel, Vid Praunseis, Roža Urbanc. Predsednik časopisnega sveta: Hilda Bole. Oblikovanje in tehnično urejanje: Drago Pečenik. Priprava za tisk: DIC TOZD Grafika Novo mesto. Tisk: Tiskarna Novo mesto. Naslov uredništva: Litija, Parmova 9, tel.: 881-617. Časopis prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno na dom.